

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
ZAHRADNICKÁ FAKULTA V LEDNICI
ÚSTAV ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY

Revitalizace obytných vnitrobloků
bakalářská práce

vedoucí práce
Ing. Iva Hradilová

Renáta Marušková

LEDNICE 2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Renáta Marušková**
Studijní program: Zahradní a krajinářská architektura
Obor: Zahradní a krajinářská architektura
Název tématu: **Revitalizace obytných vnitrobloků**
Rozsah práce: 30 – 40 stran textu + grafické přílohy

Zásady pro vypracování:

1. Vyhledejte a prostudujte literární prameny či jiné relevantní podklady vážící se k danému tématu a vytvořte metodiku práce.
2. Sestavte literární rešerši, věnujte se problematice výstavby vnitrobloků z pohledu historie a prostudujte soudobé plány revitalizací těchto objektů. Najděte vhodné referenční objekty u nás i v zahraničí reprezentující příklady vhodného prostorového a funkčního uspořádání pro potřeby soudobého města. Vybrané příklady navštivte, zdokumentujte a proveďte analýzu kompozice, soudobých požadavků a funkcí.
3. Získané poznatky porovnejte, shrňte a specifikujte problematiku zahradně architektonických úprav těchto objektů. Na jejich základě formulujte obecná východiska z pohledu zahradního a krajinářského architekta pro navrhování obytných vnitrobloků.
4. Po dohodě s vedoucím práce vyberte z hlediska tématu vhodný modelový objekt. Proveďte analýzy lokality vnitřních vztahů i širších souvislostí a na základě získaných informací z předchozí práce navrhnete vhodné zahradně architektonické řešení s ohledem na prostorové, provozní a funkční uspořádání. Svou zahradně architektonickou studii doložte grafickými přílohami – situace, půdorys, řezy, perspektivy, axonometrie, detaily apod.

Seznam odborné literatury:

1. HRŮZA, J. – ZAJÍC, J. *Vývoj urbanismu. : II.díl. 1. vyd.* Praha: ČVUT, 1999. 191 s. ISBN 80-01-01549-1.
2. HRŮZA, J. – ZAJÍC, J. *Vývoj urbanismu I. 1. vyd.* Praha: ČVUT, 1997. 115 s. ISBN 80-01-01342-1.
3. HRŮZA, J. *Stavitelé měst. 1. vyd.* Praha: Agora, 2011. 191 s. ISBN 978-80-86820-08-8.
4. GEHL, J. *Města pro lidi.* Brno: Partnerství, 2012. 261 s. ISBN 978-80-260-2080-6.
5. GEHL, J. – GEMZOE, L. *Nové městské prostory.* Brno: Era, 2002. 263 s. ISBN 80-86517-9-8.
6. BAKER, L. *Courtyard architecture + design. 1. vyd.* [Salenstein, Switzerland]: Braun, 2014. 301 s. ISBN 978-3-03768-162-6.
7. REYNOLDS, J. S. *Courtyards : aesthetic, social, and thermal delight.* New York: John Wiley & Sons, 2001. 243 s. ISBN 0-471-39884-5.
8. HAAS, F. *Architektura 20. století. 3. vyd.* Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983. 645 s.
9. ŠUBR, J. *Zeleň obytných vnitrobloků.* Praha: Sempra, 1988. 165 s. Aktuality. ISBN 80-85116-03-0.
10. KUPKA, J. *Zeleň v historii města. 1. vyd.* V Praze: České vysoké učení technické, 2006. 146 s. ISBN 80-01-03443-7.
11. ŠTÍPEK, J. – PAROUBEK, J. *Stooby pro bydlení.* Praha: Nakladatelství ČVUT, 2006. 105 s. ISBN 80-01-03441-0.
12. ROAF, S. – FUENTES, M. – THOMAS, S. *Ecohouse : a design guide.* Oxford: Architectural Press, 2002. 346 s. ISBN 0-7506-4904-6.
13. GUASTALLA, V. *Ecological houses.* Kempen: teNeues, 2008. 223 s. ISBN 978-3-8327-9227-5.

Datum zadání bakalářské práce: prosinec 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2017

L. S.

Renáta Marušková
Autorka práce

doc. Dr. Ing. Dana Wilhelmová
Vedoucí ústavu

Ing. Iva Hradilová
Vedoucí práce

doc. Ing. Robert Pokluda, Ph.D.
Děkan ZF MENDELU

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Revitalizace obytných vnitrobloků vypracovala samostatně a veškeré užití prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity a zpřístupněná ke studijním účelům.

V Brně dne

Renáta Marušková

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí práce Ing. Ivě Hradilové za odborné vedení, věcné připomínky a poskytnuté informace k vypracování bakalářské práce. Ráda bych také poděkovala všem svým blízkým a přátelům za potřebnou podporu a trpělivost.

Obsah		
1	ÚVOD	6
2	CÍL A METODIKA PRÁCE	6
2.1	CÍL PRÁCE	6
2.2	METODIKA PRÁCE	6
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	7
3.1	ZÁKLADNÍ POJMY	7
3.2	HISTORICKÝ VÝVOJ VNITROBLOKŮ	7
3.3	REFERENČNÍ OBJEKTY	9
3.3.1	VNITROBLOKY ST ANDREWS, BROMLEY-BY-BOW	9
3.3.2	VNITROBLOK CLASSENSGADE	10
3.3.3	VNITROBLOK TRIEMLI	11
3.3.4	VNITROBLOK GEELHANDPLAATS	12
3.3.5	VNITROBLOK GARTENSTRAËE	13
3.3.6	VNITROBLOK RADHOŠŤSKÁ	14
3.3.7	VNITROBLOK ZA ŽIŽKOVSKOU VOZOVNOU	15
3.3.8	VNITROBLOK U SVOBODÁRNY	16
3.4	POROVNÁNÍ REFERENČNÍCH OBJEKTŮ	17
3.4.1	PROBLEMATIKA ZAHRADNĚ ARCHITEKTONICKÝCH ÚPRAV	17
3.4.2	VÝCHODISKA	17
4	MODELOVÝ OBJEKT	18
4.1	LOKALIZACE	18
4.2	CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	19
4.3	HISTORIE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	20
4.4	ANALÝZA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ A ŠIRŠÍCH VZTAHŮ	21
4.4.1	ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ	21
4.4.2	ANALÝZA URBANISTICKÉHO VÝVOJE BRNA	23
4.4.3	ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	25
4.4.4	ÚZEMNÍ PLÁN ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	27
4.4.5	ANALÝZA DOPRAVY	28
4.4.6	.....	29
4.4.7	ANALÝZA TECHNICKÝCH PRVKŮ	30
4.4.8	ANALÝZA VEGETACE/INVENTARIZACE DŘEVIN	32
4.4.9	PROBLÉMOVÝ VÝKRES	35
4.5	VYHODNOCENÍ ANALÝZ A VÝCHODISKA PRO NÁVRH	37
4.6	NÁVRH ŘEŠENÍ	37
4.6.1	PŘEHLED NAVRHOVANÉHO SORTIMENTU	45
5	DISKUSE	46
6	ZÁVĚR	47
7	SOUHRN/RESUME	48
8	SEZNAM VYOBRAZENÍ V TEXTU	49
8.1	SEZNAM OBRÁZKŮ	49
8.2	SEZNAM GRAFŮ	50
8.3	SEZNAM TABULEK	50
9	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	51
9.1	LITERÁRNÍ PRAMENY	51
9.2	INTERNETOVÉ ZDROJE	51
9.3	PŘEDNÁŠKY	52
10	PŘÍLOHY	53
10.1	INVENTARIZAČNÍ TABULKY STROMŮ	53
10.2	INVENTARIZAČNÍ TABULKY KEŘŮ SOLITÉRNÍCH	55
10.3	INVENTARIZAČNÍ TABULKY SKUPIN KEŘŮ	55
10.4	SOUPIS DRUHOVÉHO SLOŽENÍ STROMOŘADÍ V ULICÍCH OBKLOPUJÍCÍ VNITROBLOK	56

1 ÚVOD

Soulad přírody s městskou krajinou je bezesporu velmi důležitým aspektem pro kvalitu bydlení. Člověku, žijícímu uprostřed betonové silně urbanizované zástavby, je tak pomocí obytných nádvoří přinášena část zelené plochy, která je velmi důležitá pro osobní očistu mysli každého z nás. Přínosné tak může být, když si tuto oázu zeleně obyvatelé bytových domů vymezí pro privátní užívání. Jedná se tak o úzkou skupinu lidí, pro kterou společný vymezený prostor sehrává důležitou roli při vytváření sociálních vazeb v obklopení přírody.

Bakalářská práce se zabývá tematikou revitalizace obytného vnitrobloku v blízkosti centra města Brna. Snaží se nalézt optimální řešení kompozičních, provozních a funkčních vztahů jak v samotném řešeném území, tak v návaznosti na jeho okolní prostředí. Jedná se o veřejný prostor privátního charakteru, u kterého je především nutné zachovat Genia Loci. Nejen duch místa sehrál při výběru řešeného území významnou roli, ale především potenciál, který volně přístupný vnitroblok nabízí. Z ostatní okolní blokové zástavby vyčnívá nejen díky volnému přístupu pro pěší veřejnost, ale stejně je tomu tak i s automobilovou dopravou. V současnosti prostor vnitrobloku svůj potenciál nevyužívá, proto je na místě vhodný revitalizační zásah. Tak, aby místo naplňovalo potřeby zde žijících obyvatel, ale dokázalo zároveň i zaujmout procházejícího člověka a vyzvat ho k zastavení se zde za účelem strávení kvalitního času v zelené oáze mezi městskou zástavbou.

Není tedy nezbytné pohlížet na vnitroblok jako na zbytkovou zeleň uvnitř bytové zástavby, ale lze vytvořit atraktivní místo, kde se budou rády setkávat všechny věkové skupiny a dokáží vedle sebe fungovat a vyhovět navzájem svým potřebám.

2 CÍL A METODIKA PRÁCE

2.1 CÍL PRÁCE

Cílem práce je nasbírat co nejvíce informací o dané problematice obytných vnitrobloků. Nashromáždít textové a grafické podklady. Na jejich základě vytvořit rešerši, ve které budou sepsány a následně vyhodnoceny příklady provozně, funkčně a kompozičně funkčních obytných vnitrobloků, jak v České republice, tak v zahraničí.

Následně, na základě nasbíraných dat, proběhne vyhotovení studie vybraného řešeného objektu vhodného k revitalizaci. Tato studie bude obsahovat analytickou a návrhovou část doloženou grafickými přílohami.

2.2 METODIKA PRÁCE

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí. První část je teoretická a jejím cílem je nashromáždít co nejvíce informací o dané problematice tématu. Díky sesbíraným podkladům vytvořit literární rešerši, která se bude zabývat výstavbou vnitrobloků z pohledu historického i současného. Dále pak vytvořit seznam referenčních příkladů místních i zahraničních zahradně architektonických realizací, které kvalitně naplňují funkční, prostorové i estetické parametry a provést jejich analýzu. Poté, na základě analýz specifikovat problematiku zahradně architektonických úprav u těchto objektů. Ze získaných poznatků je pak potřeba formulovat obecná východiska z pohledu zahradního a krajinářského architekta pro navrhování obytných vnitrobloků.

Následuje druhá část práce, kde je na základě zadaného tématu vybrán vhodný modelový objekt pro revitalizaci, u kterého budou provedeny analýzy lokality, ve které se nachází, vnitřních vztahů i širších souvislostí a navržení optimálního zahradně architektonického řešení, které bude splňovat prostorové, provozní a funkční uspořádání. Takto sestavená studie bude doložená grafickými přílohami pro ověření funkčnosti návrhu a nastínění atmosféry místa.

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 ZÁKLADNÍ POJMY

OBYTNÝ VNITROBLOK – „Prostor obklopený úplně či částečně obytnou zástavbou a využívaný především jejími obyvateli.“ (Sojková; Kiesenbauer, 2016)

„Nejdůležitějším prvkem vybavení parteru obytného vnitrobloku je především „zeleň“.

Zeleň jako soubor funkčních prvků buď přirozených, nebo uspořádaných podle zahradně-krajinářské tvorby do menších či větších, zpravidla více funkčních kompozic, které utvářejí nebo doplňují dané prostředí. Funkční prvky jsou živé a neživé, přírodní či umělé.“ (Brno, 2012)

ZAHRADA VE DVOŘE – „Zahrada ve dvorech souvisí s rehabilitací vnitřních prostorů blokové zástavby, která tvoří rozhodující podstatu potenciální rezervy pro vznik nových veřejných prostranství zahrad, parků a pěších propojení historických urbánních struktur evropských měst.“ (Damec; Wilhelmová, 2015)

„OUTDOOR ROOM“ – „Konceptuálně jsou zahrady ve dvorech spojeny s myšlenkou „outdoor room“, která vyjadřuje spojení zahrady a obydlí prostřednictvím místnosti bez stropu, přede dveřmi nebo uvnitř obydlí. Koncept „outdoor room“ je značně volný, části je však vědomě a záměrně navržen tak, aby kontrastoval s vnějším světem. Obrazně řečeno v poušti funguje jako oáza, v lese naopak jako mýtina., Návrh bývá často geometrický, protože zdem je geometrie logicky přiměřenější, stejně tak, jako se může zdát málo přiměřená přírodní krajině.“ (Damec; Wilhelmová, 2015)

REVITALIZACE – „Oživení parteru vnitrobloku směřující k obnově jeho funkcí a zvýšení obytné hodnoty.“ (Brno, 2012)

3.2 HISTORICKÝ VÝVOJ VNITROBLOKŮ

Blokový zastavovací systém měst je charakteristický pro Evropu již od období antiky až do poloviny 20. století. V proudu historického vývoje se mění velikost bloků, výška zástavby, ale také i funkční využití jejich vnitřního uzavřeného dvora. Co však zůstává, je stejné základní členění urbanistických koncepcí na veřejný (reprezentativní, rušný ale také velmi živý) a soukromý (intimní a klidný s privátním využitím), vnitroblok ohraničený zástavbou domů. Také funkce těchto vnitřních dvorů prošla v historii svým vývojem. (Šubr, 1990)

Vzorem pro vnitroblok, tak jak ho dnes známe, může být z pohledu historie již antický peristyl. Též nazýván jako zahrada v domě. Dále také volný prostor čtvercového půdorysu mezi stavbami obytného domu – jüan-c' ve staré Číně nebo nebeská studna – tchien-t'ing. Mezi další historické modely vnitrobloku můžeme zařadit i japonské zahrady typu šinden a šoin-zukuri. Ty se později staly poměrně významným inspiračním zdrojem pro tento pojem ve 20. století. V Jižní Americe a Španělsku se princip vnitřního dvora stal tradiční skrze maurskou kulturu a její dědictví z antických dob. (Damec; Wilhelmová, 2015)

Peristylové zahrady antického Říma byly nedílnou součástí bohatých měšťanských domů. Jednalo se o zahradu uprostřed domu obklopenou stinným sloupořadím, jejichž předlohu tvořily kolonády gymnázií a zahrad filozofů ve starověkém Řecku. Nejčastěji je tvořily ovocné stromy, záhony a živé ploty stříhané do pravidelných geometrických tvarů. V těch nejluxusnějších peristylech se často nacházely i kašny a prostor byl vyzdoben plastikami a mozaikami. Významné je jejich spojení s architekturou domu. Jednalo se o rozšíření obytných prostorů do privátního venkovního prostředí. (Ambrožová, 2014)

Co se týče pravidelně strukturované urbánní zástavby města, můžeme její prototyp nalézt taktéž v době antiky a to ve městě starověkého Řecka, Milét. Zde byla poprvé užitá pravidelná šachovnicová struktura půdorysu města, za jejíhož autora je považován Hippodamus z Milétu, proto je pro označení této struktury zaryt název „hippodamický“ půdorys, který ovlivnil vývoj urbanismu významnou měrou napříč historií až do dnešní doby. (Hrůza, 1995)

Ve středověku se urbanistický půdorys města odvíjel podle toho, jestli šlo o město rostlé, které se organicky rozrůstalo nebo o město nově založené na principu pravidelného půdorysu, tzv. město lokační. To bylo založeno na myšlence zjednodušeného schématu římského města. Charakteristickým prvkem středověkého města byla uliční síť, která dělila město na určité stavební bloky. (Hrůza, 1995)

Funkce dvorů ve středověku plnila původně hospodářskou funkci. Tyto dvory byly součástí prvních měšťanských domů, které měly charakter domů pavlačových, a bylo pro ně typické, že v jejich středu často stála pumpa nebo tudy vedl kanál, kam se vylévaly splašky. (Staňková, 1991)

Co se týče staveb sakrálních i zde můžeme nalézt jakýsi odkaz na uzavřený vnitroblok a to v podobě Rajského dvora, který byl součástí klášterů a dalších církevních staveb. Je pravoúhlého nebo čtvercového půdorysu a vymezuje jej křížová klenba. Charakteristická je křížová dispozice nejčastěji s vodním prvkem uprostřed. Objekt sloužil jako soukromý venkovní prostor nepřístupný veřejnosti. Jako příklad lze uvést třeba klášter St. Gallen ve Švýcarsku. (Ambrožová, 2014)

Bloková zástavba si v průběhu dalšího vývoje stále držela svou hospodářskou funkci a využití. Ve smíšené zástavbě středověku to byly především stáje, nejrůznější dílny, sklady a posléze i menší manufaktury. Až teprve v průběhu 19. století, kdy bloky plnily především obytnou funkci, se vymezil nový fenomén a to vnitroblok „obytný“ s dvorky a dvory. (Šubr, 1990)

V 19. století se architektura nese ve znamení návratu a nového pojetí klasických architektonických stylů. Z toho také vzešel název historismus, jež odkazuje na minulé slohy jako románský a gotický sloh, renesanci, baroko a klasicismus. Ustálenou konvencí bylo stavět chrámy a nemocnice ve stylu gotickém, obytné domy, školy a muzea ve stylu renesančním, nebo banky ve stylu barokním. Nejednalo se však o pevně ustálené pravidlo. Právě v období historismu se stavební činnost rozmáhala nebyvalou měrou.

Lidé, kteří po zrušení poddanství proudí z vesnic do měst za prací v továrnách, vytvořili velkou přílivovou vlnu obyvatelstva a počet obyvatel ve městech se tak postupně během 19. století až několikrát znásobil. Obytné nájemní domy byly převážně pavlačového charakteru se společným zařízením na chodbě domu, oproti tomu domy bohatých měšťanů spíše připomínaly paláce s renesančním průčelím a byly ve vlastnictví rodu. Ani v jednom případě se však půdorysné řešení v době historismu nepovažovalo za důležité, jelikož architekturu tvořila hlavně fasáda domu a pohled na budovu z vnějšku. Dispozice bytu byla následující. Do ulice vedly pouze obytné místnosti, zato schodiště, další příslušenství a komory pro služby pak směřovaly do dvora a jelikož v té době cena pozemků rapidně stoupala, zvyklo se zastavovat tyto dvory dalšími obytnými křídly, případně výrobny nebo sklady a tomu podobnými objekty. Tímto počinem získaly dvory obytné blokové zástavby ráz temných a těsných šachet. Vnější pohled z ulice neodhaloval nehygienické a bezútesné stavy těchto dvorů, jelikož fasáda si stále držela svou asociální formu. (Haas, 1978)

Na přelomu 19. a 20. století došlo k velkému rozvoji měst, který s sebou přinesl i další vývoj v oblasti využití vnitřních dvorů blokové zástavby. Ještě nadále, z důvodů zvyšující se hustoty obyvatel, pokračovala zástavba dvorů dodatečnými přístavbami obytných částí. S přílivem obyvatelstva přišel však i nárůst dopravy a to především automobilové. Nezastavěné vnitrobloky se tak pozvolna začaly stávat soukromým parkovištěm. Vedle toho se také zvyšovala odpadní produkce, která nejen znehodnocovala uliční prostředí, ale především prostor vnitrobloků. Tato skutečnost vedla později ke kritice celé blokové zástavby spolu s navyšováním nehygienických podmínek. (Štencel, 1983)

Jako reakce na tento neutichající problém ve 20. letech 20. století přichází v architektuře období funkcionalismu. Ke vzniku tohoto nového architektonického stylu vedla snaha o očistu, oprostít se od ornamentu a využít nových materiálů a konstrukcí. Architektura spolu s dalšími odvětvími umění je bezesporu odrazem tehdejší doby. Byla to doba optimistická, plná pokrokových myšlenek, technických i společenských. Architektura nemá zásadní formální nebo kompoziční pravidla, naopak je důrazně odmítá. Některé formy se přece jenom časem ustálily a vykryštalizovaly, navzdory vůli funkcionalistických projektantů a teoretiků. Byly preferovány jednoduché pravoúhlé stavby, nejčastěji tvaru prostého hranolu. Budovy ztrácí svou uzavřenost, jelikož se dvory odmítají z hygienických důvodů. Přilehlé otevřené prostory jsou světlé a přehledné a z důvodů reprezentativnosti se udržují v co největší čistotě. (Haas, 1978)

Vedle moderního pojetí architektury ve 20. letech, se v sovětských zemích, přibližně do poloviny 50. let, vyvíjel odlišný architektonický směr a to tradicionalismus. Ten měl vliv nejen na architekturu, ale i na samotnou stavbu měst. Tradicionální urbanismus se navrácí opět k tradiční uzavřenosti veřejných domovních bloků. Přínosem však byla četná zlepšení na rozdíl od minulých dob. Jednalo se především o vnesení zeleně do městského prostoru. A to formou například širokých ulic, které byly lemovány stromy, bloková zástavba byla uvnitř ozeleněná a zastavěna pouze pavilonem jeslí nebo školky. Zároveň byla symetrická kompozice pro schéma města ne příliš pružná, jelikož často dost dobře nevyhovovala dopravě. (Haas, 1978)

Ačkoliv se od období funkcionalismu vytrácí tradiční bloková zástavba, některé moderní styly se navrácí k užití vnitřního dvora. Za zmínku ve vývoji vnitrobloků stojí rozhodně upozornit i na architektonický směr brutalismus, který se začal vyvíjet od 50. let 20. století. Architektura je považována za bezprostřední výsledek životního způsobu. Brutalismus se snaží odpovídat společnosti masové produkce a vyzdvihnout drsnou poezii mocných sil. Hlavními rysy brutalismu jsou výrazněná konstrukce stavby a jasné vyjádření materiálu. Stavby mají několik typických znaků, které určují tento styl. Jsou to především tvrdé formy a kompozice kvádrů. Zdivo se neomítá a povrch betonu je záměrně drsný. Stavby nemývají rozvěřenou kompozici, jako bylo v té době už zvykem, nýbrž kompaktní s nádvořím nebo dvoranou. Objemy bývají nápadně hutné a často podobné špalkům. (Haas, 1978)

Druhá polovina 20. století se nese v duchu budování nových sídlišť. Jednalo se o výstavbu v období od poloviny 50. let do 90. let 20. století. To je následně považováno za jakousi „zlatou sídlištní éru.“ Při budování nové zástavby se vytvořil nový vztah a to byt – celek. Došlo k určité autonomii, díky zcela novému uspořádání veřejného prostranství, jeho čitelnosti i vymezení. Zároveň i z pohledu rozlišitelnosti a charakteristického určení. Hlavním zájmem tohoto období bylo co nejefektivnější prostorové uspořádání lidských sídel. Tento počín měl velký dopad na urbánní blok, který měl již tradiční vliv na vymezení prostranství a zároveň i na samotný dům, jelikož došlo k rozpojení provozních a stavebních vztahů bytové jednotky. Dalo by se říci, že dům byl „rozpuštěn“ do útvaru velikosti bloku. Tato akce měla za následek poměrně výrazné odchylení od takto nastaveného systému správy a rozhodovacích procesů. Vedle této nevýhody se však objevují i kladné stránky, které systém nabízel. Došlo k výraznému zlepšení několika technických a hygienických parametrů mezi širokou vrstvou obyvatel. Zvýšil se prostorový standard i ekonomická dostupnost těchto bytových jednotek. (Kohout, 2016)

Po překlenutí roku 1989 nastalo poměrně rychlé utlumení sídlištní panelové výstavby, která byla pro nová sídliště typická. Zástavba byla brána jako projev socialistické doby a jako jeden z jejích nejvýraznějších a nejviditelnějších projevů. Je ale důležité připomenout, že řečená sídlištní zástavba, v současné době zcela nevymizela. Období od začátku 90. let po současnost je jakýmsi doběhem sídlištní produkce. (Kohout, 2016)

V publikaci „Sídliště, jak dál?“ (Kohout, 2016), byly vymezeny jednotlivé morfologické typy sídlištní zástavby, která se uplatňovala nejen v druhé polovině 20. století, ale její vliv je patrný i do současnosti. Řadí se mezi ně „řádky“ jejichž sídelní struktura je tvořena opakující se skladbou deskových domů s převážně pravoúhloú geometrií. „Pole“, jejíž prostorovou organizaci tvoří bodové či věžové domy. Dále pak „superbloky“ které reprezentují skladbu zastavěného území na principu území s jasně definovaným a rozpoznatelným prostorem většího měřítka umístěném ve volném prostoru. „Volné kompozice“ zpravidla bez geometrického uspořádání a organizace celků. Následně pak „superstruktury“, jejíž prostorová organizace je zcela podřízena jednotné hmotové kompozici, blíží se svými rozměry dokonce celé čtvrti. Nejvýznamnějším typem sídlištní zástavby, která se zachovala až do současnosti, jsou pro řešené téma obytných vnitrobloků – „pseudobloky“. Ty představují poslední „generaci“ sídlišť, které usilují o jakési opětovné navrácení a využití principů tradičního města, které využívá typického urbánního členění uzavřeného městského bloku. Ovšem tyto návraty k tradiční městské typologii, nebývají nikterak důsledné. Formálním blokům totiž často neodpovídá komunikační rozvržení a typ vymezených prostor.

Pro snadnější orientaci ve formě a funkci současných vnitrobloků vymezil autor několik typů a forem těchto objektů.

Formy vnitrobloků dle zástavby:

- Otevřený – jedná se o blokovou zástavbu zcela otevřenou jednou ze čtyř stěn budov
- Polouzavřený – polouzavřený vnitroblok je uzavřen ze všech čtyř stran, ovšem volně přístupný veřejnosti z uličního prostoru
- Uzavřený – uzavřená bloková zástavba, přístupná pouze pro místní obyvatele

Typy vnitrobloků dle jeho funkce:

- Vnitrobloky obytné – (soukromé) dvůr obytné zástavby využívaný místními obyvateli
- Vnitrobloky veřejných budov – (veřejné) nejčastěji se jedná o budovy typu školy, muzea, knihovny, kancelářská výstavba apod.
- Vnitrobloky polyfunkční – (kombinované) zahrnuje bytovou zástavbu kombinovanou se zástavbou veřejného využití

3.3 REFERENČNÍ OBJEKTY

3.3.1 VNITROBLOKY ST ANDREWS, BROMLEY-BY-BOW

LONDÝN, VELKÁ BRITÁNIE

TOWNSHEND LANDSCAPE ARCHITECTS

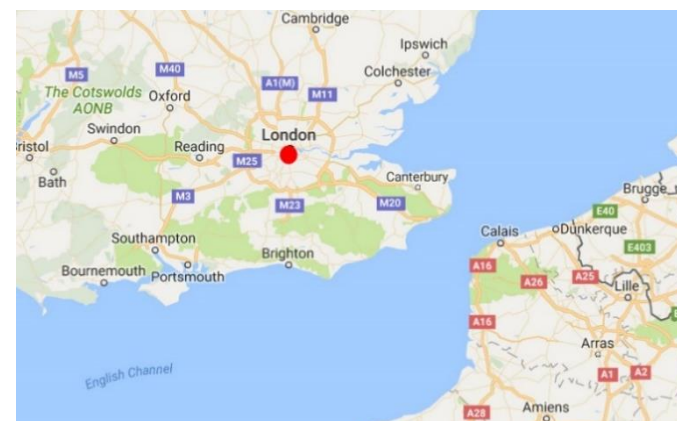
Tento objekt byl vytvořen na místě staré nemocnice ve východním Londýně. Jedná se o projekt revitalizace obytných vnitrobloků a přilehlé sídlištní zeleně s celkovou rozlohou 3 ha, s vysokou hustotou zalidnění. Návrh je výsledkem spolupráce mezi agenturou Barratt Homes London, pro rozvoj Londýna a bytovým družstvem Circle Anglia, které poskytuje 964 bytových jednotek, zdravotnické centrum a komunitní centrum zasazené do sítě komunálních a veřejných prostranství.

Na projektu spolupracovali Townshend Landscape Architects s architektonicko-urbanistickou kanceláří Allies and Morrison, která sídlí taktéž v Londýně. Autory samotných budov pak jsou Maccreeor Lavington a Glenn Howells.

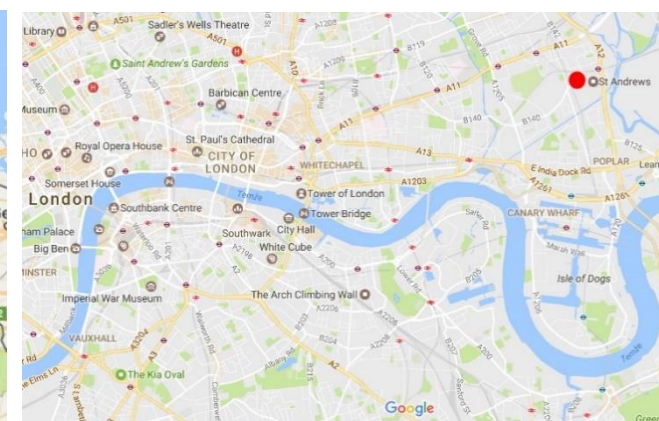
Hlavním cílem návrhu bylo vytvořit zelenou síť veřejných a soukromých polootevřených prostorů. Zároveň pak vybudovat a podpořit pocit příjemného sousedství napříč řadou ozeleněných ulic s hracími prvky a veřejných prostorů ve vnitroblocích.

Co se týče samotných vnitřních nádvoří blokové zástavby, zde veřejný prostor reaguje na architektonickou rozmanitost a poskytuje tři různé polosoukromé prostory pro místní obyvatele. Vstupy do budov jsou volně začleněny do nádvoří a jejich propojujícími prvky jsou přírodní materiály, jako jsou například velké kameny, dřevěné nášlapy a sedací mobiliář. Plochy vnitrobloků jsou založeny na principu střídání bylinné výsadby a udržovaného trávníku. Navržena je zde i komunitní bylinková zahrádka, která přejímá svou formu z půdorysu bývalé nemocnice z roku 1860. Na výstavbu její konstrukce byly použity cihly ze zbourané budovy.

Také spolupráce s místní komunitou obyvatel tvořila důležitou úlohu při samotném navrhování, jelikož architekti při své práci reagovali na jejich názory a požadavky. I umění mezi těmito objekty nezůstalo bez povšimnutí. V roce 2008 tým zahradních architektů spolupracoval s umělcem Bobbym Lloydem, který uspořádal sérii výtvarných děl s dětmi ze sousední školy, a jejich díla byla hromadně vystavena v tomto veřejném prostoru. Dalším jeho výtvarným počinem zde pak byly nástěnné malby v hlavních vchodech budov, které byly vyhotoveny na základě pořízených fotografií při bourání nemocničních budov. Veškeré fáze projektu byly kompletně dokončeny v roce 2015. (volně přeloženo z Landezine, 2016)

Obr. 1 - Lokalizace vnitrobloků St Andrews (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 2 - Lokalizace vnitrobloků St Andrews vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 3 - Návrhový koncept vnitrobloků St Andrews (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>)

Obr. 4 - Podrost vnitrobloku (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>)

Obr. 5 - Vegetace vnitrobloku St Andrews (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>)

Obr. 6 - Návaznost vnitrobloku na budovy (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>)

3.3.2 VNITROBLOK CLASSENSGADE

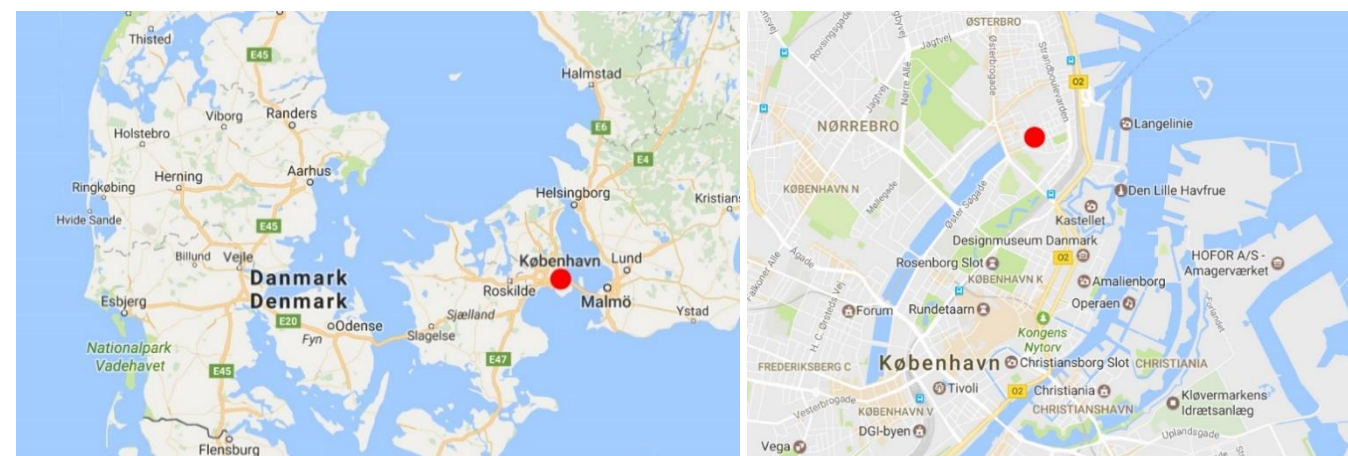
KODAŇ, DÁNSKO
1:1 LANDSKAB

Vnitroblok se nachází v hlavním městě Dánska, Kodani. Severně od centra města, v městské části Østerbro. Jedná se o návrh dánské zahradně architektonické kanceláře 1:1 Landskab. Realizace rekonstrukce proběhla v roce 2010 a celková výměra, tohoto veřejnosti uzavřeného dvoru, činí 400 m².

Na první pohled je nejvýraznějším prvkem vnitrobloku dlažba. Tvoří prakticky celý povrch nádvoří, který je pouze doplněn o nádoby s rostlinami. Ornamentální vzor vytvořený střídáním černých a žlutých dlaždic, tak nahradil zdeformovaný a nevhledný asfalt.

Hlavní myšlenka spočívá ve vytvoření intimního venkovního prostoru, který pracuje jako centrální bod pro shromažďování místních obyvatel a zároveň působí jako estetický prvek, při pohledu z okna a nabízí tak divákovi zcela jiný vizuální zážitek. Motiv „koberce“ byl vybrán z důvodu vytvoření intimního a privátního charakteru prostoru spolu s vytvořením útulného a pohodlného místa. Inspirací pro použitý vzor byly mnohé řezby a fasády, které se již objevují v městské části Kodaně-Østerbro. Byly však pečlivě přizpůsobeny charakteru místa, aby vytvořily jedinečnou identitu. K vybavení prostoru patří stojany na kola po celém obvodu dvoru a dále pak mobiliář ve formě dřevěných stolků a židlí.

Jak už bylo zmíněno, veškerou vegetaci nádvoří zastupují rostliny v nádobách. Jsou to především popínavé rostliny, které spolu s centrální kašnou tvoří dojem středozemní mediteránní zahrady. V létě se pak z vnitrobloku stává venkovní pokoj, volně navazující na soukromé byty. (volně přeloženo z Landezine, 2011)

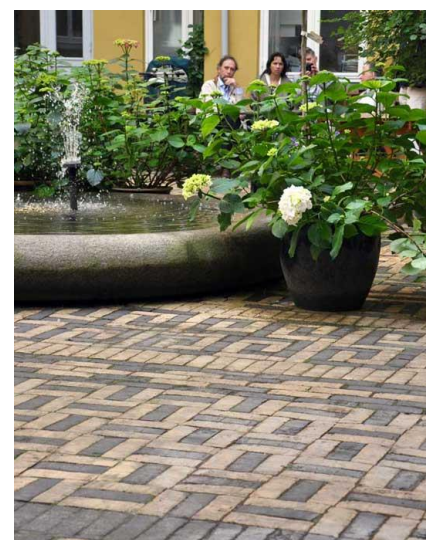
Obr. 7 - Lokalizace vnitrobloku Classensgade (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 8 - Lokalizace vnitrobloku Classensgade vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 9 - Pohled do vnitrobloku Classensgade (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>)

Obr. 10 - Dlažba vnitrobloku (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>)

Obr. 11 - Vegetace vnitrobloku Classensgade (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>)

Obr. 12 - Vybavenost vnitrobloku Classensgade (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>)

3.3.3 VNITROBLOK TRIEMLI

CURYCH, ŠVÝCARSKO

VI.VO.ARCHITEKTUR.LANDSCHAFT

Vnitroblok se nachází v západní části švýcarského města Curych. Leží mezi ulicemi Triemlistrasse, Birmensdorferstrasse, Bergwiesen a Rossackerstrasse. V tomto případě se nejedná o klasickou pravoúhlou bytovou zástavbu, nýbrž o dvě rozlehlé budovy, které svým asymetrickým půdorysem obklopují velké nádvoří a tvoří tak nepravidelný čtvercový vnitroblok přístupný ze dvou protilehlých stran. Autorem obytné stavby je architektonická kancelář von Ballmoos Krucker Architekten AG. Prostřední vnitrobloku navrhla zahradně architektonická kancelář vivo.architektur.landschaft, se sídle v Curychu.

V rámci zahradní architektury zde byly navrženy tvarované terasy připomínající topografii přilehlé hory Üetliberg, která se tyčí až do výšky 869 m n. m. Vedle těchto dominantních teras zde byly vytvořeny i jemné změny v geometrii a ve sklonu svahu terénu, který byl doplněn o speciálně složené směsi pro vytvoření homogenní louky. Architekt se však při návrhu prostoru neinspiroval pouze zvlněným terémem přilehlého okolí, ale i druhovým složením dřevin blízkého lesa. Jsou zde použity stromy rodu *Pinus*, *Sorbus*, *Taxus*, *Fagus* a další. Mezi pionýrskými dřevinami jsou pak zastoupeny rody *Populus*, *Fraxinus*, *Alnus* a jiné. Nejen druhovým složením, ale celkovým obrazem lesa byl umělec inspirován a proto vytvořil síť chodníků a pěšinek, připomínající poházené klády v lese. Vnitroblokem prochází veřejná cesta, která vede přímo od centra města až do jeho okrajové části. Je vyhotovená z praného betonu, který se stal také materiálem pro opěrné zdi. Dalším významným prvkem v prostoru je voda. Tryskající, v podobě vodních stříků a pak voda tekoucí úzkými kanály ve spodních částech spádových stěn. Tato práce s vodou klade důraz na komunální charakter prostředí.

Celý návrh byl projektován od roku 2006 až do roku 2011. Samotná výstavba prak proběhla mezi lety 2011 až 2012 s celkovým rozpočtem asi 3,5 milionů eur. (volně přeloženo z Landezine, 2015)

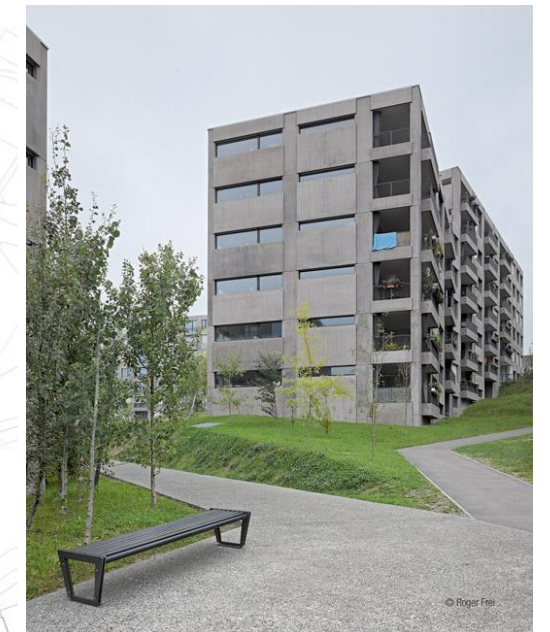
Obr. 13 - Lokalizace vnitrobloku Triemli (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 14 - Lokalizace vnitrobloku Triemli vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 15 - Návrhový koncept vnitrobloku Triemli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>)

Obr. 16 - Vybavenost vnitrobloku Triemli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>)

Obr. 17 - Pohled do vnitrobloku Trimeli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>)

Obr. 18 - Voda ve vnitrobloku Triemli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>)

3.3.4 VNITROBLOK GEELHANDPLAATS

ANTVERPY, BELGIE OMGEVING

Vnitroblok Geelhandplaats se nachází ve městě Antverpy v městské části Seefhoek na severu Belgie. Byl zrealizován podle návrhu zahradně architektonické a urbanistické kanceláře Omgeving, která také sídlí ve městě Antverpy. Návrh byl vytvořen v roce 2007 a později zrealizován v roce 2010. Celková výměra objektu činí 2 500 m² a náklady na jeho vybudování přišly na 680 tisíc eur.

Prostředí vnitrobloku bylo transformováno z původně tmavého nádvoří na barevný koberec uprostřed městské zástavby. Tato barevná plocha má sloužit jako kvalitní prostor pro všechny věkové kategorie. Povrch je gumový a mírně svažitý, vytváří uzavřený prostor díky betonovým objektům, které ho obklopují. Tyto prvky slouží jako jakýsi multifunkční mobiliář, na kterém je možné sedět, ležet a hrát si. Široká škála barev na koberci má symbolizovat rasovou pestrost místních obyvatel. Použití pryže nemá pouze pohledovou funkci, ale také velmi kvalitně pracuje s akustikou prostoru. K dalšímu vybavení vnitrobloku patří hřiště pro malé děti, petanquové a workoutové hřiště. Tyto herní prvky jdou za sebou v pořadí podle gradace terénu, od nejmladší generace v nejvyšší úrovni po nejstarší generaci, nejnižší položenou. Jedním z hlavních cílů při návrhu, kromě herního a relaxačního prostoru, bylo vytvořit jednoduchý přístup do budov obklopující nádvoří. Z tohoto důvodu byla pro zpevněné plochy kolem centrálního koberce použita betonová dlažba s esteticky vhodně zvoleným vzorem.

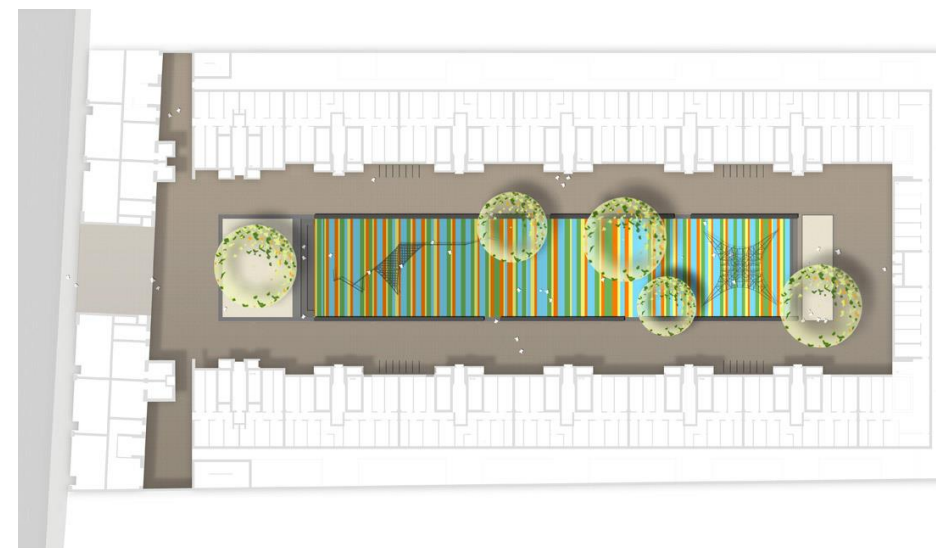
Prostoru vnitrobloku je odepřen vjezd a parkování automobilů, jsou zde však podél stěn vystavěny stojany na kola. Co se týče vegetace, tak ta je zde zastoupena pouze v podobě bodově vysázených stromů do zpevněného povrchu. (volně přeloženo z Landezine, 2011)

Obr. 19 - Lokalizace vnitrobloku Geelhandplaats (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 20 Lokalizace vnitrobloku Geelhandplaats vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 21 - Návrhový koncept vnitrobloku Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>)

Obr. 22 - Užívání vnitrobloku Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>)

Obr. 23 - Povrch vnitrobloku Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>)

Obr. 24 - Pohled do vnitrobloku Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>)

3.3.5 VNITROBLOK GARTENSTRAßE

KARLSRUHE, NĚMECKO
SNOW LANDSCHAFTSARCHITEKTEN

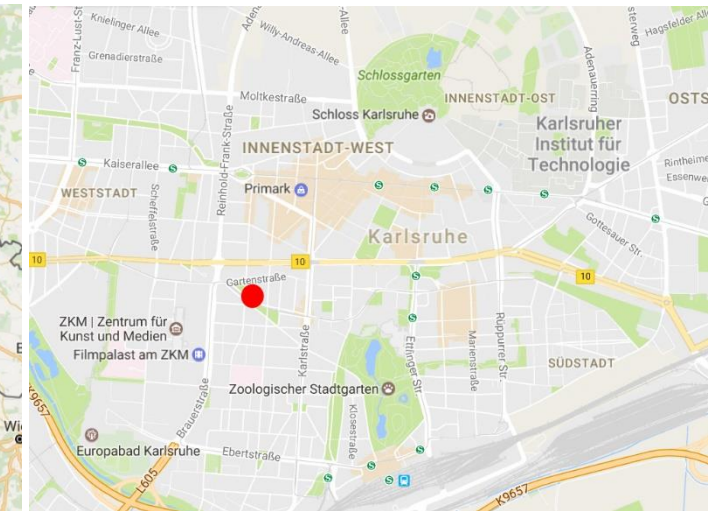
Vnitroblok se nachází na ulici Gartenstraße, jihozápadně od centra německého města Karlsruhe. Komplex budov byl postaven v letech 1927 až 1930 podle návrhu architekta Hanse Zippeliuse. Celková výměra objektu činí 1 200 m² a rekonstrukce, která proběhla mezi lety 2011–2012 se vyšplhala na 350 000 euro.

Cílem rekonstrukce budovy, jakož i redesignem jeho uzavřeného nádvoří, bylo zachovat a šetrně obnovit co nejvíce dobových technických prvků. Mezi tyto prvky patřily například pískovcové obklady u vstupů do budov, betonové stěny anebo ocelové prvky umístěné v prostoru vnitrobloku a i soukromých zahrádkách zdejších obyvatel. V obdélníkovém půdorysu nádvoří byl uprostřed nově vymezen pás zatravněné plochy, který je jasně definován díky betonovému ohraničení a vyvýšenému terénu. Za tímto účelem musely být téměř všechny stromy rodu *Betula*, které již nebyly v dobrém stavu, vykáceny. Novou výsadbu stromů ve dvoře tvoří *Ostrya*. Keřová výsadba *Ligustrum vulgare*, která dříve udávala ráz soukromým zahrádkám, byla zachována, avšak vysázena novým způsobem. Zachovány zde byly i vzrostlé stromy *Betula pendula*.

Zelený koberec uprostřed vnitrobloku, lemován nízkými živými plůtky se stává centrem veškerého dění místních obyvatel. Plochu zobytnují nejen vzrostlé stromy a udržovaný trávník, ale i trvalkové záhony. Nalezneme zde také dětské hřiště s různými herními prvky a i pobytovou odpočinkovou zónu doplněnou o jednotný mobiliář. Přístup do budov z vnitrobloku je pojat co nejvíce funkčně, proto ho tvoří jednodílná zpevněná plocha. (volně přeloženo z Snow-landschaftsarchitekten, 2017)

Obr. 25 - Lokalizace vnitrobloku Gartenstrasse (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 26 - Lokalizace vnitrobloku Gartenstrasse vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 27 - Pohled na centrální část vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>)

Obr. 28 - Obyvatelé vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>)

Obr. 29 - Hřiště vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>)

Obr. 30 - Záhon vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>)

3.3.6 VNITROBLOK RADHOŠŤSKÁ

PRAHA 3, ČESKÁ REPUBLIKA

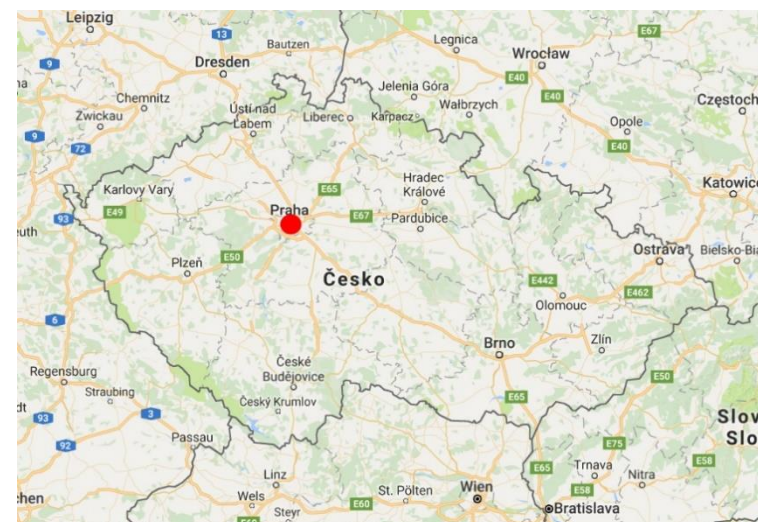
ING. EVA VÍZKOVÁ, ING. ARCH. JAN ČERVENÝ

Vnitroblok se nachází mezi ulicemi Radhošťská, Baranova, Lucemburská a Křišťanova v městské části Praha 3, východně od centra města. Projekt revitalizace byl navržen v roce 2003 a později, v roce 2004 proběhla celková realizace pod dohledem autorů návrhu, Ing. Evou Vízkovou a Ing. arch. Janem Červeným. Celkové náklady na přestavbu se vyšplhaly k 5 141 000 Kč. Výměra objektu pak činí zhruba 12 000 m². Návrh vznikl na základě komunitní spolupráce, v rámci Agentury GAIA.

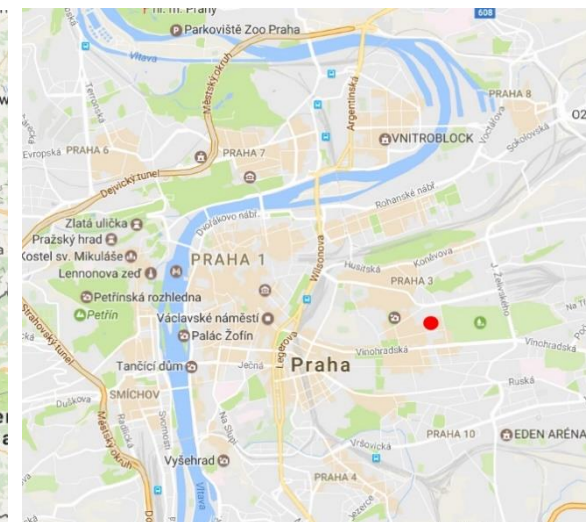
Prostor tohoto vnitrobloku je průsečíkem protichůdných zájmů lidí. Byl tak potřeba uplatnit tolerantní výběr aktivit pro všechny věkové kategorie a sociální skupiny, které se zde střetávají.

Celý návrh prostorového řešení vychází ze zvlněného terénu. V něm jsou navrženy herní prvky pro děti různého věku tak, aby podporoval jejich fantazii a díky tomu i jejich pohyb. Na horní terase se nachází bludiště, vytvořené z mozaikové dlažby. V jeho středu se nachází žulový kvádr, který je základním kamenem prostoru a zároveň i jakýsi cíl bloudění. Horní terase se propojuje se spodní dřevěným schodištěm. To je dostatečně široké na to, aby mohlo zároveň sloužit i jako tribuna na posezení. Tento terénní rozdíl byl dále využit i pro vodní prvek ve formě dřevěného krokodýla. Vodu jako živel může připomínat i organický tvar pískoviště. Centrální část vnitrobloku je oplocena a zamezuje tak volnému přístupu psů. Průchody, které tvoří vstupy do oplocené části, mají každý jiný architektonický vzhled a tvoří tak dominantní brány. Jsou zde navržena i další místa a zákoutí klidového charakteru, k posezení pro seniory. Vnitroblok je ve dne volně přístupný, avšak na noc se zamyká.

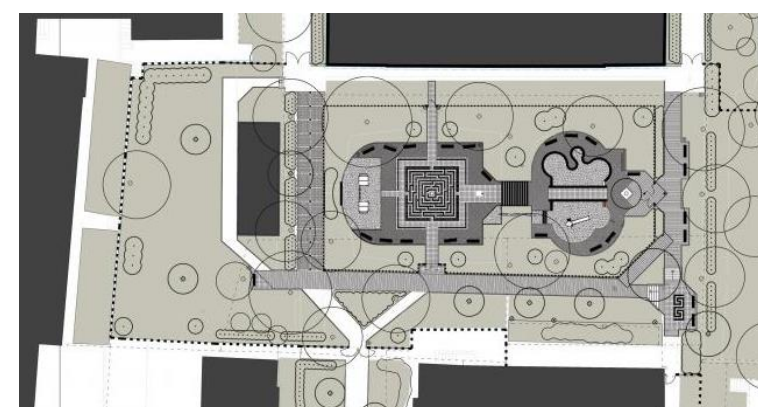
Při návrhu revitalizace sehrála také velkou roli vegetace. Hlavní ideou bylo vytvořit prostor, který by byl jednoduše přehledný, a uplatnily by se zde liniové dřevinné prvky. Důležitý je i kontrast mezi jednotlivými plochami zeleně a zpevněnými plochami. (Stavbaweb, 2017)

Obr. 31 - Lokalizace vnitrobloku Radhošťská (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 32 - Lokalizace vnitrobloku Radhošťská vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

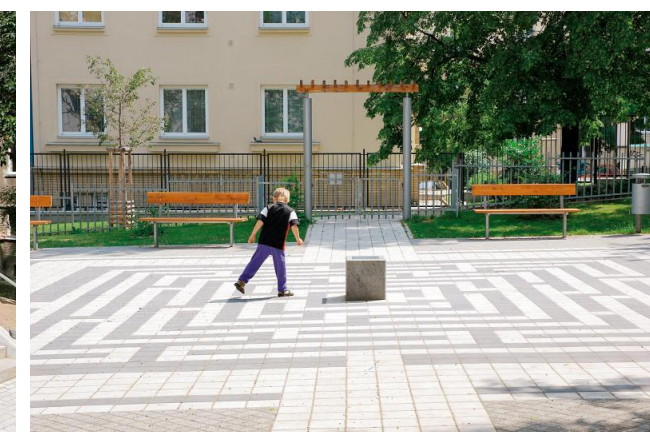
Obr. 33 - Návrhový koncept vnitrobloku Radhošťská (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>)

Obr. 34 - Vodní prvek ve formě dřevěných krokodýlů (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>)

Obr. 35 - Pohled na centrální oplocenou část vnitrobloku Radhošťská (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>)

Obr. 36 - Dlažba jako bludiště (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>)

3.3.7 VNITROBLOK ZA ŽIŽKOVSKOU VOZOVNOU

PRAHA 3, ČESKÁ REPUBLIKA
ATELIÉR A05

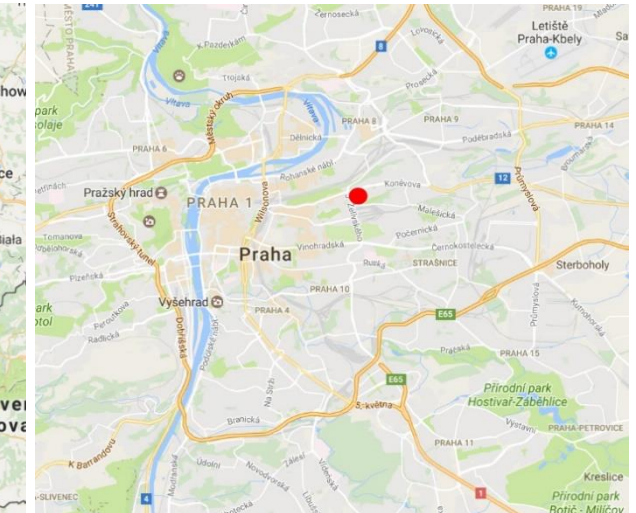
Vnitroblok se nachází mezi ulicemi Koněvova, Za Žižkovskou vozovnou, Biskupcova a Loudova v městské části Praha 3 – Žižkov, severovýchodně od centra města. Návrh projektu byl dokončen v roce 2010 a samotná revitalizace proběhla od února do července roku 2011, podle návrhu ateliéru a05. Dvůr je ohraničen budovami ze tří stran a tak je přístupný i pro širokou veřejnost, jeho celková výměra je asi 4 120 m².

Vnitroblok vznikl v 50. letech 20. století a cílem jeho obnovy bylo vytvořit příjemné prostředí pro místní obyvatele i širší veřejnost. Hlavní myšlenkou bylo navrácení vnitrobloku původní funkci. Šlo především o volnou travnatou plochu různého využití, která byla doplněna o moderní mobiliář a dětské herní prvky. Návrh vsází na jednoduché plochy a linie, které jsou elegantní díky své přehlednosti. Ve stejném duchu byl použit i materiál pro zpevněné plochy.

Autorem projektu je ateliér a05 v čele s Ing. Pavlínou Malíkovou a Ing. Alešem Steinerem. Ti dostali za úkol vytvořit veřejný prostor, který bude kvalitní z pohledu jeho estetické a prostorové funkce. Bude sloužit k rekreaci nejen místních obyvatel ale i návštěvníkům z širšího okolí. Následně také musí splňovat požadavky všech věkových kategorií. (Praha3, 2016; a05, 2017)

Obr. 37 - Lokalizace vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 38 - Lokalizace vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 39 - Pohled do vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou, zelená plocha doplněná o sedací mobiliář (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2306-vnitroblok-za-zizkovskou-vozovnou>)

Obr. 40 - Lavičky kolem centrální plochy (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2306-vnitroblok-za-zizkovskou-vozovnou>)

Obr. 41 - Pohled na vstupy do budov z vnitrobloku (zdroj: <http://www.praha3.cz/samosprava/dulezite-informace/podporte-hlasovanim-obnovu-vnitrobloku-za-zizkovskou-vozovnou-n207070.htm>)

Obr. 42 - Řešení povrchových materiálů ve vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2306-vnitroblok-za-zizkovskou-vozovnou>)

3.3.8 VNITROBLOK U SVOBODÁRNÝ

PRAHA 9, ČESKÁ REPUBLIKA
ATELIÉR A05

Vnitroblok se nachází mezi ulicemi Kovářská, Drahobejlova, U Svobodárny a Sokolovská v městské části Praha 9 – Libeň, v severovýchodní části od centra města a jeho výměra činí asi 8 000 m². Autorem návrhu je ateliér a05, který projekt vypracovával mezi lety 2011 a 2012. Samotná realizace pak proběhla od srpna do listopadu roku 2012.

Vnitroblok je zcela uzavřený, díky tomu má privátní charakter a při jeho navrhování bylo hlavní myšlenkou rozvinout komunitní plánování, které by vedlo k revitalizaci objektu. Byla sem zaveden zcela nová vybavenost tak, aby co nejvíce zpříjemnila pobyt uživatelům. Byla také vytvořena zcela nová místa určená k odpočinku, setkávání i herním aktivitám pro děti i dospělé.

Hlavní myšlenka byla jasná, vytvořit kvalitní místo pro místní obyvatele za předpokladu uspokojení nároků všech věkových kategorií a podpořit tak komunitní život. K tomu vedla i spolupráce s obyvateli a společností Agora CE a investorem městské části Praha 9, kdy byly, za účelem pracovního setkání, vyřčeny všechny nároky a požadavky obyvatel na využívání jejich vnitrobloku. (a05, 2017)

Obr. 43 - Lokalizace vnitrobloku U Svobodárny (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) Obr. 44 - Lokalizace vnitrobloku U Svobodárny vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 45 - pohled na dětské hřiště (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2321-vnitroblok-u-svobodarny>) Obr. 46 - Detail dětského hřiště s pohledem na posezení pod pergolou (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2321-vnitroblok-u-svobodarny>)

Obr. 47 - Modelace terénu s výsadbou rostlin ve svahu (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2321-vnitroblok-u-svobodarny>)

3.4 POROVNÁNÍ REFERENČNÍCH OBJEKTŮ

Jako referenční objekty byly uvedeny příklady místních vnitrobloků v České republice k porovnání se zahraniční, evropskou tvorbou. Na první pohled je patrný velký rozdíl výsledných revitalizací spolu s celkovým postojem k tomuto tématu u nás a v zahraničí. Dalo by se říci, že zahraniční tvorba je ve svých projektech daleko více odvážná. Svědčí o tom nejen velkorysejší pojetí navrhované kompozic, ze strany architektů, ale také využití moderních technologií a materiálů, designového mobiliáře a dětských hřišť, která jsou často autorským návrhem projektanta.

Například u vnitrobloku Classensgade v Dánsku a vnitrobloku Geelhandplaats v Belgii, je velmi originálně ztvárněn povrch celého dvora. Použitím netradičních materiálů, jako je pryž nebo zajímavý ornamentální klad dlažby, dostane prostor zcela nový, originální a designový vzhled a stává se tak nezaměnitelným autorským dílem. Tyto příklady jsou důkazem, že lze kvalitně zobytnit prostřední vnitřního dvora i bez použití většího množství zeleně.

U příkladu vnitrobloku Triemli ve Švýcarsku, je zase velmi originálně pojat nejen půdorys samotných budov obklopující nádvoří, ale i celý terén objektu. Autor hledal svou inspiraci k tomuto počínu v blízkém okolí a vytvořil tak zvlněný povrch připomínající okolní kopcovitou krajinu.

Vnitrobloky St Andrews v Londýně a Gartenstraße v Německu jsou zase typické, pro svou atmosféru rodinného a klidného místa, tvořící odpočinkové a harmonické prostředí. Vytváří tak místo, kde se může potkávat celá rodina a trávit zde společně kvalitní čas. Zejména u vnitrobloků St Andrews a také vnitrobloku Triemli se autor nebál založit kompozici na rozsáhlých trvalkových záhonech a bylinných podrostech, které vnášejí do městského prostředí velký kus přírody.

Oproti tomu v příkladech české tvorby jsou záhony květin v tomto měřítku uplatněny výrazně méně. Takřka veškerá revitalizace tuzemských obytných vnitrobloků je založena na obnovení zpevněných povrchů a doplnění funkční náplně obytného dvora. Většinou ve formě dětského hřiště, jako je tomu u vnitrobloků Radhoštská a U Svobodárny v Praze. Do vnitrobloku Radhoštská jsou dosazeny i další prvky, které nejsou pro vnitrobloky zrovna typické. Je to vodní prvek ve formě vyřezávaných krokodýlů ze dřeva a dále pak bludiště, vytvořené pouze z barevné dlažby. Ačkoli nad krokodýlí fontánou by kdekdo mohl povytáhnout obočí, originálně ztvárněné bludiště by mohlo připomínat užití ornamentální dlažby v příkladu vnitrobloku Classensgade v Dánsku. Vnitroblok Radhoštská a U Svobodárny jsou uzavřené dvorky, proto jejich ztvárnění odpovídá usedlejšímu a klidnějšímu charakteru, jelikož byly zrevitalizovány tak, aby co nejvíce naplňovaly požadavky místních obyvatel.

Naproti tomu vnitroblok Za Žižkovskou vozovnou je z jedné strany zcela přístupný široké veřejnosti, proto má na první pohled docela jiný charakter. Je upraven více jako parková plocha a tvoří čisté a přehledné linie a plochy. Svým jednoduchým a přesto efektním pojetím se podobá belgickému vnitrobloku Geelhandplaats, který je však založen na jiných materiálech.

Na závěr lze shrnout, že příklady z České republiky i vnitrobloky v zahraničí se snaží co nejlépe plnit svou funkci. A to co nejvíce vyhovět potřebám místních obyvatel nebo širšímu okolí. Tomu se přizpůsobuje veškerá programová náplň, kterou prostor obsahuje. Jeho forma se už ale liší s ohledem na přístupnost vnitrobloku, architektonický styl zástavby nebo třeba užití konkrétního materiálu. Největší vliv na konečný výsledek má však samotný autorský návrh architekta a následné provedení realizace.

3.4.1 PROBLEMATIKA ZAHRADNĚ ARCHITEKTONICKÝCH ÚPRAV

Hlavní funkcí obytných vnitrobloků, je vedle vytvoření kvalitního obytného prostředí pro místní obyvatele, důležité i podpořit vlastní kvalitu bydlení. Z pohledu ekologie města se jedná prakticky o poslední plochy, které tvoří rezervu pro městskou zeleň. (Sojková; Kiesenbauer, 2016)

Pro vnitrobloky jsou charakteristické určité prvky, jako je celková velikost a tvar blokové zástavby i samotného volného areálu vnitrobloku, expozice vůči světovým stranám nebo také poměr vůči výšce a šířce budov. Tyto parametry nejde obvykle nijak ovlivnit. Další by zase byly poměrně technicky náročné. Například přístupnost dopravy do vnitrobloku, úpravy terénu nebo poměr zastavěných a nezastavěných ploch. Co je však ovlivnitelné, je přísun zeleně do obytné plochy a zajištění její kvality vhodnou údržbou, vyřešení cestní sítě spolu s provozem, zorganizovat funkční využití dvora. Nejpodstatnější však je, aby prostor vyhovoval požadavkům místních obyvatel. (Sojková; Kiesenbauer, 2016)

„Překážkami regenerace vnitrobloků, jejich využívání jako vnějšího obytného prostředí mohou být nevyřešené majetkové vztahy, nedostatek finančních prostředků, nečinnost a nezáměr správců provázená nezájmem potenciálních uživatelů, velké množství zpevněných ploch, soustředění inženýrských sítí, výšková čitelnost, technická náročnost úprav daná zejména špatnou dopravní přístupností, přeplněnost prostoru různými kůlnami a přístřešky, které jsou léta nepoužívané, ale majitelé je odmítají odstranit, nevyhovující koncepce některých stávajících havarijních a narušených ploch zeleně, které jsou anonymní, nevyužívané a devastované nebo také úplná absence údržby.“ (Sojková; Kiesenbauer, 2016)

Problematice vnitrobloků jako takových není bohužel věnována taková pozornost, jako jiným zahradně architektonickým úpravám, což jsou například parky, náměstí nebo třeba soukromé a veřejné zahrady.

3.4.2 VÝCHODISKA

K úspěšné revitalizaci vnitrobloku je nutné jasné zadání projektu. Aby byly specifikovány jednotlivé požadavky a způsob využití území, byly vyřešeny majetkové vztahy a pravidla týkající se správy a údržby. Dále musí také zajištěna finanční stránka věci spolu s informacemi o současných a budoucích uživatelích. Důležité jsou jejich požadavky a názory na daný objekt. Projekt revitalizace se doporučuje zrealizovat až po konečných technických úpravách samotné blokové zástavby, jelikož hrozí nebezpečí znehodnocení čerstvých sadových úprav. (Sojková; Kiesenbauer, 2016)

Samotný návrh dvora by měl plnit funkční, prostorové a estetické parametry a vytvořit kompozici, která bude vytvářet harmonické prostředí pro místní obyvatele, pokud je dvůr uzavřený, ale také i pro veřejnost, pokud je vnitroblok volně přístupný pro ostatní návštěvníky. V tomto případě se vnitroblok stává veřejným prostorem, který musí splňovat podmínky pro širší okruh uživatelů. Je tedy nezbytné ujasnit si, před započítáním navrhování, o jaký vnitroblok se jedná. Také se seznámit s historií jeho zástavby a s širším okolím, aby mohl návrh co nejvíce korespondovat s daným architektonickým stylem budov a nenarušovat tak nešetně městský ráz.

4 MODELOVÝ OBJEKT

4.1 LOKALIZACE

Vybrané území vnitrobloku se nachází v Jihomoravském kraji, okres Brno-město. Brno je centrem Jižní Moravy a zároveň je krajským městem Jihomoravského kraje a to s počtem téměř 400 000 obyvatel. Po Praze je to druhé největší město České republiky. Rozkládá se v nadmořské výšce 190 až 497 m, o ploše 230,22 km². (Brno.cz, 2014)

Město Brno se rozvinulo na poměrně strategicky hodnotném místě a to na předělu otevřených dolnomoravských rovin a pásma strmě vystupující vysočiny. Z geomorfologického hlediska tvoří nížinnou a rovinatou část podcelky Pracké a Rajhradské pahorkatiny a Dyjskosvratecké nivy a to v rámci nadřazeného celku Dyjsko-svrateckého úvalu. Část vyvýšenou pak tvoří podcelky Lipovské pahorkatiny a Řečkovicko-kuřimského prolomu v celku Bobrovské vrchoviny. A dále Adamovské vrchoviny v celku vrchoviny Dražanské. Reliéf terénu Brna je charakteristický třemi vyvýšeninami, které jsou ze severozápadu vklíněny do brněnské kotliny a zasahují do historického centra a jeho blízkého okolí. Jsou to vyvýšeniny Kraví hora 248,4 m n. m. se Žlutým kopcem 292 m n. m., Špilberk 285 m n. m. a Petrov se 245 m n. m. Reliéf ozvláštňují také strmé srazy nad údolím řeky Svatky a částečně i Svitavy a Ponávky. (Kuča, 2000)

Samotný vnitroblok leží v severní části centra města, mezi ulicemi Dřevařská, Bayerova, Kotlářská a Botanická. V městské části Brno-Veveří. Rozmezí nadmořských výšek se pohybuje cca mezi 266-300 m n. m. Celková výměra řešeného objektu činí 21 125 m², z toho nezastavěná plocha 8000 m². (ČÚZK, 2014)

Území leží v Brněnském biogeografickém regionu. Podnebí je zde převážně teplé a mírně suché, což způsobuje poloha ve srážkovém stínu Českomoravské vrchoviny. Průměrná denní teplota zde odpovídá 8,4 °C a průměrný úhrn srážek v Brně-Bohunicích je 537 mm. Dle Quitta je to teplá oblast T2. (Culek, 1996)

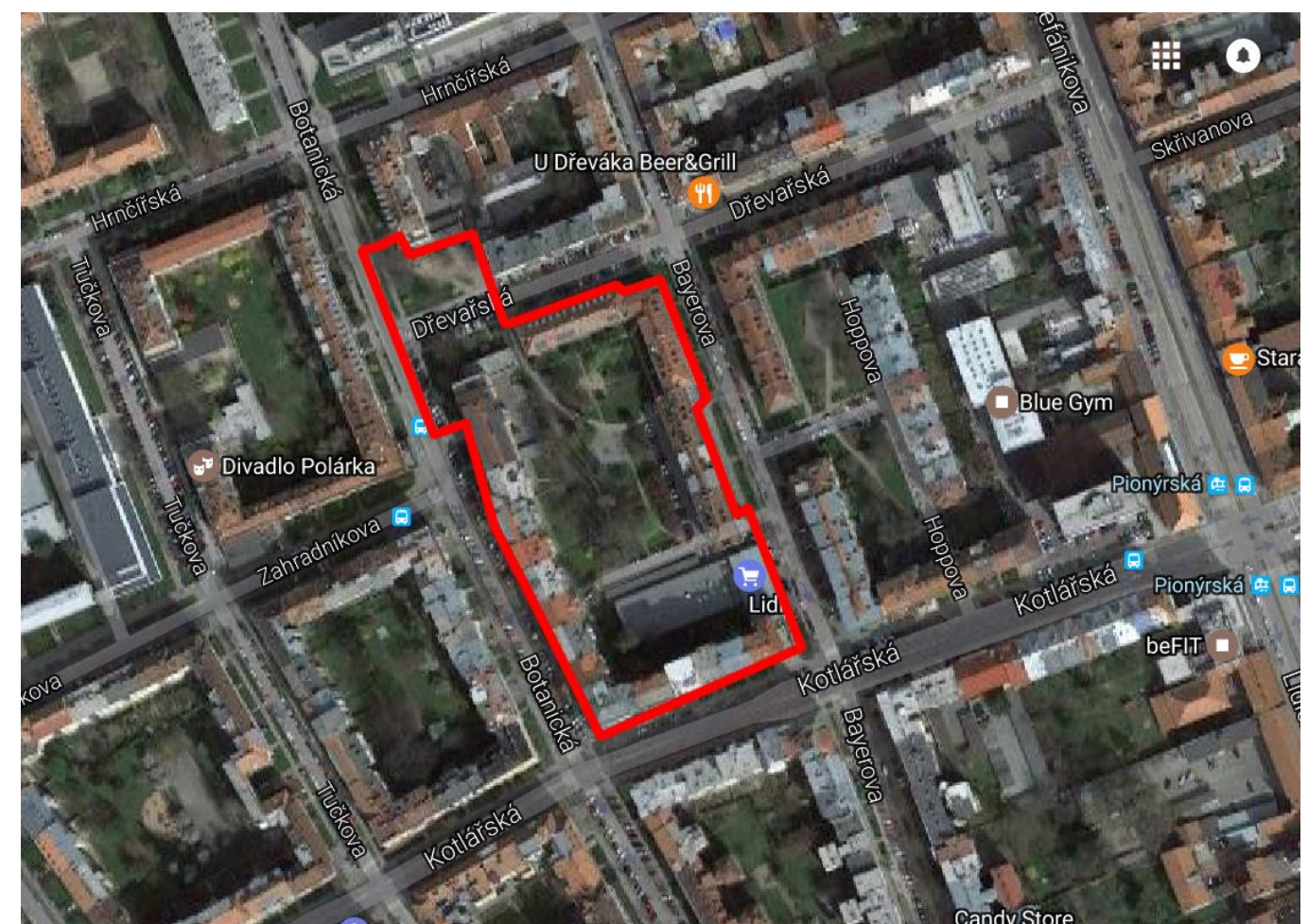
Hranice řešeného objektu je vedena podél uměle vytvořených hranic a to po vnějších stěnách budov z východní, jižní a západní strany. Ze severu se také táhne podél budov, avšak pojímá část uličního prostoru. A to prostor před garážemi na ulici Dřevařská a také křížení této ulice s ulicí Botanickou. V prostoru vnitrobloku nejsou předmětem studie a návrhu oplocené zahrádky, které jsou mnohdy nepřístupné a jsou ve vlastnickém právu místních obyvatel.

Obr. 48 - Lokalizace řešeného území (podkladová mapa získaná z <http://www.mapaceskerepubliky.cz/slepa-mapa-cr>)

Obr. 49 - Lokalizace řešeného území vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 50 - Vymezení hranic řešeného území (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

4.2 CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Jedná se o prostor vnitřního dvora obytné blokové zástavby, který je volně přístupný veřejnosti třemi vchody z ulice a devíti východy z budov. Modelový objekt také zasahuje do uličního prostředí a to v místě křížení ulice Dřevařská a Botanická.

Na základě dvouletého pozorování autora, z pohledu uživatele tohoto veřejného prostoru, bylo vypořádováno složení nejčastějších návštěvníků objektu. Mezi ty nejdominantnější patří místní obyvatelé důchodového věku, kteří hledají klidné místo k odpočinku a načerpání nové energie. Zároveň jim prostor vnitřního dvora slouží jako setkávací místo uprostřed oázy klidu a zeleně. Dalším častým návštěvníkem jsou lidé, kteří si nádvořím pouze zkracují cestu do supermarketu, který je součástí blokové zástavby. Tito lidé vnímají prostor pouze jako průchozí areál odclonený od uličního ruchu. Stejně tak často do vnitrobloku zavítají majitelé domácích mazlíčků, aby jim poskytli zelenou plochu k jejich potřebám. Kdo je však každodenním návštěvníkem prostoru, jsou malé děti předškolního věku, jelikož v zástavbě, obklopující dvůr, se nachází i mateřská škola. Tyto děti využívají místní ohrazené hřiště s výhodou takřka soukromého prostředí. Co do pohledu věkové kategorie návštěvníků, lze tedy říci, že uživatelem prostoru jsou místní obyvatelé i široká veřejnost od předškolního po důchodový věk.

Výraznými prvky, které leží v prostřední vnitrobloku, jsou soukromé zahrádky, které se nacházejí po obvodu ze západní a jižní strany dvora. Soukromé prostory jsou oplocené a jen některé mají přímý vstup do veřejného nádvoří. Dalším prvkem jsou zde garáže, které přímo navazují na budovu supermarketu Lidl. Tyto dva stavební objekty zasahují svým půdorysem přímo do volného prostředí vnitrobloku a zabírají tak prakticky čtvrtinu z jižní části objektu. V místě se také nachází mnoho parkovacího stání. Auta stojí prakticky kdekoli je to možné a snaží se využít veškerou zpevněnou plochu pro své zaparkování.

Přilehlý řešený prostor ulice je střetem frekventované komunikace s dopravou MHD a cyklostezkou na ulici Botanická a méně frekventovanou ulicí Dřevařská. Zde se nacházejí nevyužívané zbytkové ozeleněné plochy před garážemi a podél budov. Rozsáhlé plochy nezpevněného charakteru, spolu s vegetací, nemají žádnou ucelenou kompozici a i jejich funkce pozbývá významu. Stávají se pouze průchozím místem, které pro tuto funkci není přizpůsobeno. Stejně tak i zpevněné cesty a chodníky jsou neudržované a proto v nevyhovujícím technickém stavu. Největším problémem zde, jako i v širším okolí, je nedostatek místa pro parkovací stání. Auta stojí přímo na chodnících a vzniká tak dopravní kolize mezi pěšími, kteří nemají dostatek místa pro plynulý průchod ulicemi. Tento uliční prostor tak tvoří jakýsi pomyslný nástup do dvora, o kterém mnohdy lidé ani nevědí.

Celkově vnitroblok a jeho prostředí působí jako zelená oáza uprostřed urbanizovaného prostředí, kde lidé mohou strávit kvalitní čas jak aktivně tak odpočinkem a relaxací. Bohužel momentálně je jeho vybavenost a funkčnost neuspokojivá a prostor tak nikterak nevyužívá svého potenciálu. Zpevněné i nezpevněné povrchy jsou neudržované a mnohdy v katastrofálním stavu, stejně je tomu tak i s místním mobiliářem. Tento obytný vnitroblok je tedy vhodným objektem pro revitalizaci.

Obr. 51 - Pohled na centrální část (foto: autor, 2016)

Obr. 52 - Centrální část - místo k posezení a střetávání s betonovými nádobami uprostřed (foto: autor, 2016)

Obr. 53 - Pohled na oplocené dětské hřiště (foto: autor, 2016)

Obr. 54 - Dětské hřiště (foto: autor, 2016)

Obr. 55 - Pohled na prostor před garážemi na ulici Dřevařská (foto: autor, 2017)

Obr. 56 - Parkovací strání ve vnitrobloku (foto: autor, 2016)

4.3 HISTORIE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Řešený objekt se nachází na severním okraji katastrálního území Brno-Veveří. Veveří jako katastr a jednotka vzniklo až při reformě 1966/1969 a zahrnovalo osobitou část města, která vznikla převážně ke konci druhé poloviny 19. století. Při tehdejší reformě byl vymezen katastr Veveří vůči Žabovřeskům po Šumavské ulici, vůči katastru Ponava po Kounicově a Tučkově ulici a vůči Lužánkám taktéž po Kounicově ulici. Když se roku 1979 zrušil katastr Lužánky, jeho polovina území spolu s částí katastru Ponava následně připadla Veveří. (Kuča, 2000)

Roku 1919 došlo k velkému sloučení Brna s okolními vesnicemi. V tu chvíli bylo nutné vyřešit a urbanisticky propojit zástavbu Veveří z konce 19. století se sousedskými obcemi Žabovřesky a Královo Pole. Právě v této nové části města, která vznikla v meziválečné době, tedy ve 20. – 30. letech 20. století, se nachází řešené modelové území.

V počátku 20. let se začaly zastavovat již nově vytyčené uliční bloky a to mezi ulicemi Kotlářská, Zahradníková a Nerudova. Jednalo se především o výstavbu administrativních budov a bohatou zástavbu nájemních domů z důvodu nedostatku obytných jednotek v poválečné bytové krizi. Na ni později navazovala zástavba Kounicovy ulice, která posléze získala charakter reprezentativní městské třídy, hlavně kvůli doplňování nových objektů do starší zástavby. To bylo nezbytné pro vznik zemského hlavního města, kterým se po zrodu samostatného Československa, Brno stalo. Následně, v průběhu 20. let, byla nově vytyčena uliční síť na dnešní Sušilově, Tučkově a Bayerově ulici a posléze byla zastavována pestrou škálou blokové výstavby. Později, ve 30. letech se výstavba soustředila především na problematiku bydlení. Jednalo se hlavně o domy nájemní, a jelikož svět sužovala hospodářská krize, stala se nově vznikající zástavba, aktuálním objektem sociálního bydlení. (BAM Brno, 2011)

Výstavba nových objektů, v doposud nezastavěných areálech, si vyžádala vysoké finanční náklady. Proto se postupně začaly regulovat některé nevyužívané objekty v historických částech města. Kolem Lidické ulice se postupně rušily nebo přestavovaly průmyslové areály, které už nebyly produktivní a ztratily svou funkci. Na jejich místě tak vznikl prostor pro novou výstavbu. Byly to převážně pivovary, několik cihlen a nejstarší továrna brněnského textilu, které ležely v okolí Lidické ulice.

Stejně tak byl ke konci 30. let přestavěn i pivovar Moravia a celý jeho komplex budov, který stál na ulici Kotlářská. Díky tehdejší hospodářské krizi byl pivovar zrušen a na jeho místě byla navržena zcela nová uliční síť s blokovou zástavbou obytných domů. (BAM Brno, 2011)

Dle historických map z roku 1858 a 1914 je jasně patrné, že vedle pivovaru Moravia stála dříve i cihelna, na tehdejší Kavkově ulici. Na jejím místě se dnes nachází bytová bloková zástavba, jejíž vnitroblok je řešeným modelovým objektem této bakalářské práce. Ačkoliv o přilehlém pivovaru je k dispozici mnoho informací, o cihelně, která dle historických map na tomto místě stála, pravděpodobně už v polovině 19. století, moc informací není.

Přestože bytové soubory v této lokalitě vznikaly ve 20. a 30. letech minulého století, ve stylu funkcionalismu a purismu, zasahují sem i budovy vystavěné v pozdější době. A to mezi lety 1954-1982 ve stylu socialistického realismu. (Kuča, 2000)

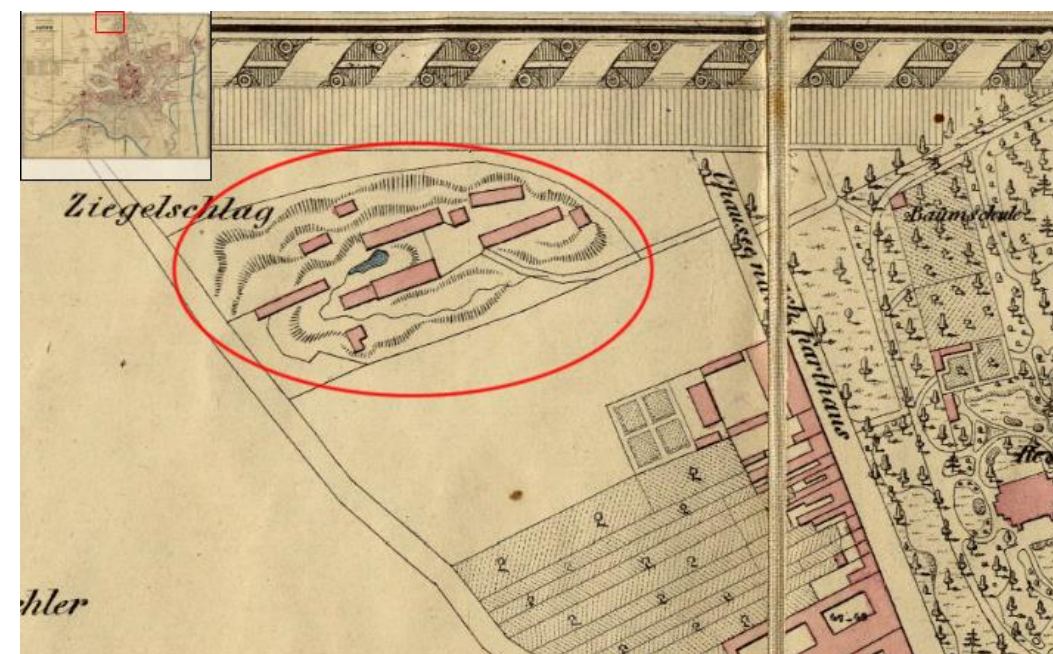
Konkrétně řešené území pojímá střet těchto dvou architektonických stylů. Budovy, které vnitroblok obklopují z jižní a západní strany navazují na tvorbu významných brněnských architektů a stavitelů z období první republiky. Mezi nejvýznamnější tvůrce lze zařadit architekty jako Jindřich Kumpošt, Václav Dvořák, Jaroslav Brázda nebo Vilém a Alois Kuba. (BAM Brno, 2009)

Tito architekti určili obraz zástavby, která je typická tvarem kvádrů s plochou střechou, pásovými okny a především hladkou zdí omítnutou na bílou barvu bez jakéhokoliv ornamentu. Často se vyskytují také kamenné zdi a obklady a jako plášť průčelí byly užívány keramické destičky. (Haas, 1978)

Naproti tomu budovy ohraničující vnitroblok ze severní a východní strany, stejně tak i budovy obklopující řešený uliční prostor, byly vystavěny až v 50. letech. Výstavba v polovině minulého století,

byla zaměřena převážně na výstavbu bytovou. Většinou se dostavovaly proluky již existující zástavby, a proto stavby působily dojem jakési neorganizované rozptýlenosti. Jelikož si Brno drželo svůj silný funkcionalistický výraz, uplatnil se socialistický realizmus, tzv. sorela, jen náznakově. Stopy této architektury tak dnes můžeme vidět především v Botanické, Tučkově, Bayerově a Hrnčířské ulici, které sousedí s řešeným územím vnitrobloku. (Kuča, 2000)

Zvláštní historický význam má také konkrétní budova č. p. 35a na ulici Kotlářská. Zde žil a tvořil mezi lety 1922-1989 moravský básník, prozaik a autor dětské poezie, Jan Skácel.

Obr. 57 - Vyznačené řešené území na situačním plánu města Brna z roku 1858, mimo zastavěné území (podkladová mapa získaná z <http://www.vilemwalter.cz/mapy/>)

Obr. 58 - Vyznačené řešené území na plánu města Brna z roku 1914 (podkladová mapa získaná z <http://www.vilemwalter.cz/mapy/>)

4.4 ANALÝZA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ A ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

4.4.1 ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

Řešený objekt se nachází na severu městské části Brno-střed. Má tedy výhodnou polohu vůči dostupnosti do samotného historického centra města, které leží přibližně 1,5 km vzdušnou čarou daleko. Díky tomu v okolí najdeme mnoho významných sakrálních a světských budov, které jsou dominantami města. Jsou to například katedrála sv. Petra a Pavla, která se nad Brnem tyčí svými věžemi a středověká pevnost a hrad Špilberk. Také se v okolí nachází mnoho divadel. Mezi ty větší patří Městské divadlo, Janáčkovo a Mahenovo. Nejbližše řešenému objektu je pak divadlo pro děti a mládež Polárka, které leží v přilehlé blokové zástavbě na ulici Tučkova.

I dostupnost do centra města je poměrně snadná, jelikož vnitroblok leží mezi těmi největšími dopravními tepnami města. Jsou to ulice Veveří a Lidická, které se táhnou ze severu Brna do jeho centra, kde se napojují na malý městský okruh. Tyto dva významné dopravní tahy spojuje ulice Kotlářská, na které přímo leží řešený vnitroblok. Ulice je součástí II. městského okruhu. Rovněž vůči železniční dopravě se vnitroblok nachází ve výhodné poloze, jelikož leží takřka uprostřed mezi Hlavním nádražím v centru a nádražím Královo Pole na severu města.

Významnými prvky v okolní jsou plochy městské zeleně. Nejčastěji se jedná o městské parky, parková náměstí, sady, nebo třeba drobné zelené plochy vnášející do města kus přírody. V centru města je to hlavně park na kopci Špilberk, který byl založen až v 2. polovině 19. století. Vznikl až po tom, co Brno zrušilo své hradební opevnění v roce 1852. (Encyklopedie Brna, 2016)

A dále park Koliště spolu s Moravským náměstím a Denisovými sady, které vznikly po zbourání městských hradeb. Vnikla tak nová okružní třída, kde parky a městská zeleň byly budovány podél východní části tohoto prstence. Vytvořil se tak systém empírového parkového pásu. (Kuča, 2000)

V blízkosti vnitrobloku, mimo historické centrum, se dále nachází Tyršův sad, který byl založen v roce 1883 v místě, kam kdysi zasahoval bývalý hřbitov. Tento historický fakt dodnes připomíná kříž z roku 1846. (Encyklopedie Brna, 2010)

A dále pak Björnsonův sad, na jehož místě kdysi ležela louka, která sahala až k území dnešních Žabovřesek. (Encyklopedie Brna, 2016)

Ovšem nejvýznamnějším a zároveň i největším městským parkem v Brně ležícím v těsné blízkosti vnitrobloku, je park Lužánky.

Ten vznikl mezi lety 1786-1787 a stal se nejstarším městským parkem na českém území. Ležel na lužní louce u řeky Ponávky, která patřila klášteru augustiánek od 13. do 16. století. Později byla louka přeměněna na užitkovou a okrasnou zahradu, která spadala pod klášter jezuitů. Poté, co odešli z města, připadla zahrada Brnu. Franz Bissinger, císařský zahradník, založil pak původně ve francouzském stylu. Byl doplněn o vzácné dřeviny i rostliny a stal se místem, které Brňané hojně vyhledávali za účelem výletů i pořádání mnoha společenských akcí. (Encyklopedie Brna, 2016)

Z analýzy širších vztahů vyplývá, že území vnitrobloku se nachází v lukrativní poloze blízko centra města a v jeho blízkosti leží mnoho významných historických i současných staveb, památek a míst určených pro kulturní vyžití. Také se v blízkosti nachází mnoho parkových ploch, které obyvatelé Brna velmi často a s oblibou vyhledávají.

ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

- hranice řešeného území
- náměstí/centrum města
- významné budovy
- veřejná zeleň
- železnice
- 1 Náměstí Svobody
- 2 hrad Špilberk
- 3 katedrála sv. Petra a Pavla
- 4 budova hlavního nádraží
- 5 autobusové nádraží Grand
- 6 Mahenovo divadlo
- 7 Janáčkovovo divadlo
- 8 park Špilberk
- 9 park Studánka
- 10 Denisovy Sady
- 11 park Koliště
- 12 Moravské náměstí
- 13 Tyršův sad
- 14 Björnsonův sad
- 15 park náměstí 28. října
- 16 park Lužánky
- malý městský okruh
- významné dopravní tahy

M 1:6000

100 m

Obr. 59 - Analýza širších vztahů (podkladová mapa získána z čůzk, zhotovil: autor, 2017)

II. městský okruh

4.4.2 ANALÝZA URBANISTICKÉHO VÝVOJE BRNA

V této analýze je předmětem zkoumání urbanistický vývoj města Brna od jeho centra po lokalitu, ve které se nachází řešený vnitroblok.

Brno, jako hlavní město Moravy, prošlo za svou historii velmi složitým urbanistickým vývojem. Ten započal ještě mnohem dříve, než se město zformovalo do své podoby středověkého města v 1. polovině 13. století. První osídlení na území Brna se objevuje již ve starší době kamenné. Tento výrok potvrzují i pozůstatky kosterních nálezů ze Stránské skály. (Kuča, 2000)

Předpokladem osídlení na území Brna, byla jednak výhodná přírodní poloha nad soutokem řek Svitavy a Svratky na terénním předělu a zároveň fakt, že místo bylo významnou křižovatkou obchodních cest. Zde se pravděpodobně už od 5. století usadili slovanští osadníci. Vzniklo tak sídliště a hradiště Staré Zámky u dnešní Líšně. (Krejčí, 2016)

Kolem roku 1019, kdy se Morava připojila k českému státu, došlo k významným prostorovým změnám Brna. Nejvíce se o to zapříčinilo vybudování hradu, který dal vybudovat Břetislav I. V 20. letech 11. století. (Kuča, 2000)

Na východ od hradu, který pravděpodobně ležel na místě Starého Brna, od konce 12. století vzniká druhé podhradí, které osídlilo domácí obyvatelstvo. Severovýchodně od hradu se pak v rovinaté poloze nacházely osady cizích kupců a řemeslníků. Byly to osady česká, židovská, galská, románská a menší. (Krejčí, 2016)

Významný sídelní předěl nastal ve vývoji Brna na přelomu 12. a 13. století, kdy v okolí existovalo již několik vsí. Byla založena svatojakubská trhová osada, jejíž vznik vedl k vývoji sídliště městského charakteru, doposud se však ještě nejednalo o městskou lokaci. Ta započala pravděpodobně před rokem 1120, kdy byl základně rozměřen půdorys města a končí kolem roku 1243, kdy již existovaly hradby pevně vymezující město. Půdorys ovlivňovaly především základní cesty z období staršího osídlení cizími kolonisty. (Kuča, 2000)

Hradby města byly dokončeny v 2. polovině 13. století. Spolu s hradbami byly vystavěny i brněnské brány a město bylo rozděleno do čtyř čtvrtí, které nesly název podle těchto bran. Byly to brány Brněnská, Veselá, Běhounská a Měniná. Ze čtyř bran se do dnešní doby dochovala pouze Měniná, která stojí na dnešní ulici Orlí, ovšem ve zcela přestavěné podobě. Typické pro Brno v té době byly dvojice ulic sbíhající se k branám. Ve městě byla zachována komunikační osnova předlokačního období a také trojúhelníkové dolní tržiště (dnešní náměstí Svobody) a Velké horní tržiště (dnešní Zelný trh). Dalším významným počinem v polovině 13. století bylo založení hradu Špilberk, Přemyslem Otakarem II. Hrad však ležel až za hradbami města. (Krejčí, 2016) Hranice města ze 13. století je na mapě analýzy urbanistického vývoje Brna znázorněna červenou barvou. Viz obr. 60.

Brno zaznamenalo od svého založení po rok 1643 kontinuální vývoj urbánní vnitřní struktury. Ve 14. a 15. století zůstala velikost města takřka nezměněná, jelikož hradby stále přesně definovaly jeho půdorys. V období renesančního utváření Brna došlo k přestavbě městské zástavby. Gotický štít domů byly nahrazeny renesančními, mizí rezná cihlová průčelí, která jsou postupně nahrazena sgrafity a bělostnými omítkami. (Krejčí, 2016)

Mezitím, co se Brno pozměňovalo uvnitř hradeb, se v období baroka měnila hlavně situace před hradbami. Šlo především o přeměnu na pevnostní město s citadelou na Špilberku a s tím související výstavba nového pevnostního systému a rekonstrukce dosavadního opevnění. K tomu došlo hned pod vítězství po obléhání Brna Švédy v roce 1645. Jednalo se o vybudování opevnění ve dvou etapách. První obsahovala vnitřní vysoké bastionové pásmo, jehož součástí byl i široký vodní příkop. Následovalo vybudování druhého pásma opevnění z vnější strany vodního příkopu. (Kuča, 2000)

Rozšíření města o hranice opevnění z období 1. poloviny 17. století až 2. poloviny 18. století jsou na mapě vyznačeny fialovou barvou, viz obr. 60.

Opevnění bylo zrušeno před rozvojem průmyslu, tedy v počátcích moderní doby. Na jeho místě se tím vytvořila okružní třída. Tento počín vedl ke zrodu nejvýraznějšího rysu v oblasti urbanismu nejen v samotném Brně, ale i v českých zemích 2. poloviny 19. století vůbec. Následně byl vytvořen nový regulační plán, který měl za úkol navrhnout a rozšířit královské zemské město. Pověřen jím byl slavný architekt a urbanista Ludwig Förster. Autor, který navrhl vídeňský zelený okruh Ringstrasse. Bezesporu se jím inspiroval i při navrhování v Brně. (Kuča, 2000)

Významný přelom, kdy Brno začalo mít charakter velkoměsta, přišel mezi lety 1845 až 1918, díky práci především vídeňských architektů. Zasloužily se o to především čtyři události. Nejprve šlo o vybudování již zmíněné okružní třídy. Následně vznik nových reprezentativních čtvrtí a s tím souběžná urbanizace předměstí, která byla po roce 1850 připojena k Brnu. Poslední bodem pak byla vnitřní asanace města. (Kuča, 2000)

Při rozšiřování města roku 1850, došlo k výstavbě nových čtvrtí obytné funkce, vně okružní třídy. Do té doby Brno spíše připomínalo jednu velkou vesnici. Nastává tedy období rozvoje obytných městských čtvrtí a území města zasahuje až k okolním obcím. Výstavba byla najednou budována v docela rozdílných celcích, jelikož se jednalo o pravidelnou kompozici půdorysu na místech, která prozatím nebyla nijak stavebně využita. Začaly se stavět domy nájemní, namísto pavlačových, které byly do této doby pro město typické. Jednalo se o domy středních a vyšších společenských vrstev s charakterem velkoměstské zástavby s novorenesančními fasádami. Tento architektonický styl postupně přecházel do eklektismu a secese. Veverčí a Lužánky zůstaly výsledkem této reprezentativní výstavby (Kuča, 2000). Na mapě je tento urbanistický růst vyznačen barvou oranžovou, viz obr. 60.

V meziválečném období bylo k Brnu připojeno okolních třiatřicet obcí, které do té doby samostatně fungovaly. Tak došlo k dalšímu významnému formování města, které se odrazilo na jeho rozloze a struktuře. Nastal tedy úkol, plynule propojit město s připojenými vesnicemi a vytvořit tak přirozenou návaznost na jednotlivé městské čtvrti. Začaly se zde vystavovat nájemní domy, které vyžadovala neutichající bytová krize. Mezi okružní třídou a severně od ní položeným Královým polem tak vznikla ve 20. a 30. letech nová bytová čtvrť s obytnými soubory, které jsou díly významných brněnských architektů a stavitelů. (BAM Brno, 2011)

Na mapě je území Brna, které vzniklo v meziválečné době, vyznačeno žlutou barvou (viz obr. 60) Právě v této lokalitě se nachází řešený modelový objekt. Lokalita a konkrétně i samotný vnitroblok je však poznamenán poválečnou výstavbou 50. let 20. století, která je na mapě vyznačena barvou zelenou, viz obr. 60.

Jak už bylo zmíněno v předešlých kapitolách, výstavba 50. let minulého století byla zaměřena výhradně na bytovou výstavbu a byla spíše rozptýleného charakteru, než aby tvořila ucelenou zástavbu. Šlo spíše o dostavby proluk a díky nepřehnané výrazovosti tzv. socialistického realismu šlo spíše o neutrální působení v dané kompozici. Tak se projevila dostavba sídliště Tábor v Chládkově ulici v Žabovřeskách a v Tučkově ulici na Veverčí, ovšem v netypické kompozici dotvářející polouzavřené městské bloky. Právě tato zmíněná oblast se konkrétně týká řešeného vnitrobloku. Dostavba polootevřených bloků, která je často doplněna obchodními a společenskými prostory, se naštěstí převážně blížila architektonickému výrazu předválečných staveb. (Kuča, 2000)

Přínosem vyhotovení analýzy urbanistického vývoje města Brna od jeho založení až po urbánní rozvoj městské části, ve které se nachází modelový objekt, bylo rozhodně ujasnění si historických faktů, které vedly k založení a rozvoji druhého největšího města České republiky. Dále pak byl předmětem zkoumání časový vývoj zastavovaného území, jeho architektonická návaznost a celkové propojení městských částí. Z analýzy je jasně patrné, ve kterém období a v jakém architektonickém stylu byla vystavěna zástavba řešeného vnitrobloku a na jaké architektonické styly navazuje. Což jsou nezbytné informace pro navrhování.

ANALÝZA URBANISTICKÉHO VÝVOJE BRNA

- hranice řešeného území
- 13. století
- 1. pol. 17.- 2. pol. 18. století
- 2. pol. 19. stol
- období 1. republiky
- 1945-1989
- 1 náměstí Svobody
- 2 hrad Špilberk
- 3 park Lužánky

M 1:6000

100 m

Obr. 60 - Analýza urbanistického vývoje města Brna od jeho založení po městskou část, kde se nachází řešené území (podkladová mapa získána z čúzk, zhotovil: autor, 2017)

4.4.3 ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ

V analýze širších vztahů byly zkoumány a zaznamenány detailnější širší vztahy vzhledem k řešenému území. Předmětem zkoumání byly funkce jednotlivých budov, jak přímo v blokové zástavbě vybraného vnitrobloku, tak v přilehlých blocích. Dále byly do mapy vyznačeny významné směry a objekty, které se nacházejí v blízkém okolí. Pro snadnější orientaci, byly vymezeny hlavní kategorie funkcí budov a dále jim byla přiřazena určitá barva. Následně pak, číselným odkazem, byly detailněji určeny typy jednotlivých budov.

Z analýzy lze vyčíst, že se zde nachází devět restauračních zařízení, čtyři zařízení kavárenského charakteru, jedenáct zkrášlovacích salonů, tři různé obchody s potravinami a sedm obchodů s oblečením. Dále potom tři vzdělávací zařízení a to konkrétně dvě mateřské školy, jež jedna je přímo součástí blokové zástavby řešeného vnitrobloku a dále potom divadelní scéna divadelní fakulty Janáčkovy akademie múzických umění. V širším okolí se nacházejí i další budovy vzdělávacího účelu. Je to například Fakulta informatiky Masarykovi univerzity, severně od vnitrobloku na ulici Botanická. Směrem na západ, Fakulta vojenských technologií Univerzity obrany a dále pak na ulici Kotlářská Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity společně s Obchodní akademií. Co se týče dalších významných objektů v okolí, pak je to například největší brněnský park Lužánky, který leží cca 400 m na východ od vnitrobloku, Moravská zemská knihovna na ulici Kounicova, Botanická zahrada na ulici Kotlářská, Poliklinika na ulici Zahradníkova nebo třeba dětské divadlo Polárka, které se nachází v sousední ulici Tučkova.

Co však nejvíce ovlivňuje řešený vnitroblok, jsou budovy a objekty, které jsou přímo součástí jeho zástavby. Bezesporně největší vliv přináší přítomnost supermarketu Lidl, který nejen že je důvodem větší kumulace osob v tomto místě, ale zároveň jeho půdorys zasahuje přímo do areálu vnitrobloku. S tímto faktem je potřeba počítat při navrhování, jelikož je vnitroblok průchozí a tedy návštěvníci supermarketu bezesporně ovlivňují i návštěvnost vnitrobloku. Dalším, velmi výrazným faktorem, který ovlivňuje prostor, je již zmíněná mateřská škola, která ačkoliv má hlavní vstup z ulice, je zároveň i přístupná z dvora zástavby. Tito dva hlavní činitelé jsou prakticky jedinými objekty, kteří ovlivňují vnitroblok přímo. V převážně bytové zástavbě, která tvoří blok, se objevuje ještě několik zkrášlovacích salonů, restauračních zařízení nebo dalších obchodů, které však nijak významně prostor neovlivňují. Za zmínku ovšem rozhodně stojí historicky významná budova bloku, ve které žil a tvořil český básník Jan Skácel, před jehož domem byl pro upomínku vystavena pamětní deska.

Východiskem z analýzy širších vztahů je ujasnění si funkcí budov a významných objektů přímo v řešeném území a v jeho blízkém okolí, které ho ovlivňuje. Dále pak vzájemné vztahy mezi těmito objekty a vnitroblokem, jelikož složení funkcí budov do významné míry ovlivňuje věkovou kategorii a typ návštěvníků a uživatelů, jak samotného dvora, tak uličního prostoru.

ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ

- hranice řešeného území
- ▲ vjezd do řešeného území
- △ vstup do budov
- restaurační zařízení
- vinárny a kavárny
- zkrášlovací salony
- obchod s potravinami
- obchod s oblečením
- školy
- garáže
- zástavba bytová

1 restaurace	12 trafika
2 hostinec	13 večerka
3 rychlé občerstvení	14 pekárna
4 vinárna	15 vodácké potřeby
5 kavárna	16 second hand
6 kadeřnictví	17 prodej oděvů
7 kosmetický salon	18 brašnářství
8 relaxační studio	19 krejčovství
9 drogerie	20 mateřská škola
10 solárium	21 JAMU VŠ
11 supermarket Lidl	● památník Jana Skácela
	■ telefonní budka

M 1:1000

10 m

Obr. 61 - Analýza širších vztahů v řešeném území (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017)

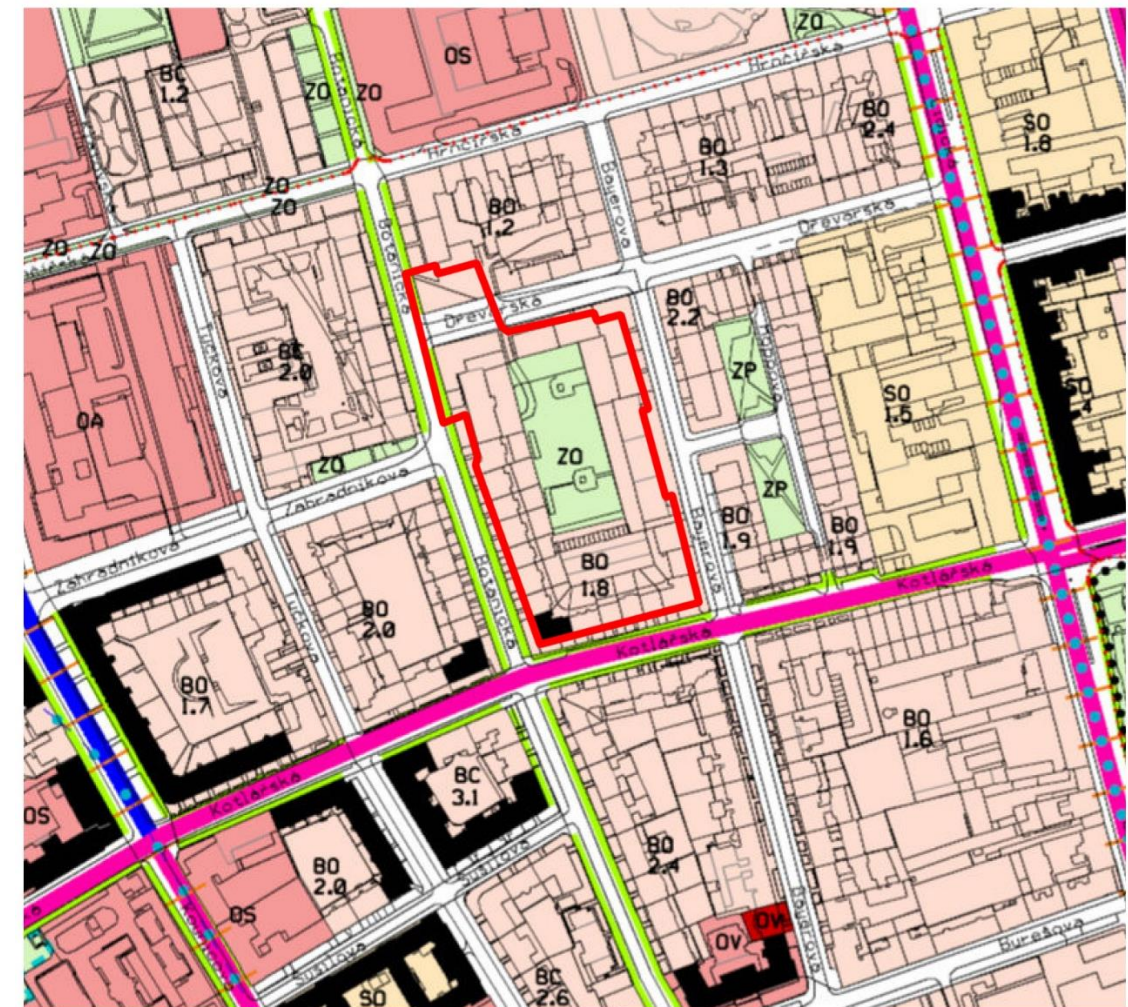
4.4.4 ÚZEMNÍ PLÁN ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Řešené území, vyznačeno na výřezu z územního plánu červenou linkou, pojímá dvě plochy stavební a jednu plochu nestavební - volnou.

Vnitroblok tvoří plocha ostatní městské zeleně (OZ) o výměře 4661,7 m². Jejich funkcí je záměrně vytvořená náhrada za přírodní prostředí. Plochy jsou veřejně přístupné a slouží jako zázemí pro rekreaci a odpočinek. Dle regulačních podmínek jsou pro tuto plochu přípustné liniové stavby technické infrastruktury včetně souvisejících zařízení a podzemní liniové dopravní stavby. Dále pak stavby přípojek technické infrastruktury pro legální stavby. Přípustné podmíněně jsou jiné druhy podzemních staveb, ovšem pouze pokud budou budovány ve veřejném zájmu a pokud funkce jejich stavby bude v souladu s regulativy onoho konkrétního funkčního typu. Dále je podmíněně přípustné v návrhových plochách zeleně dočasné využití již existujících objektů a volných ploch pro takovou funkci, která nebude v rozporu s využitím ostatních funkčních ploch, které se nacházejí v okolí. Ovšem za podmínky takového využití, které umožní bezodkladné navrácení pozemku pro realizaci zeleně. V těchto plochách městské zeleně je nepřipustné umísťovat reklamní stavby a jejich zařízení. Podmíněně přípustné je jejich umísťování v takových plochách zeleně, které jsou součástí ostatních funkcí a ve veřejném prostranství tam, kde neomezují zeleň ani historické působení panoramatu města. Podstatným faktem je také nepřipustné dočasné umísťování nových staveb v těchto plochách, které jsou určeny pro městskou zeleň.

Zbytek řešeného území tvoří stavební plochy všeobecného bydlení. Rozdílné pouze mírou stavebního využití. Plocha BO 1.8, která tvoří okolní zástavbu vnitrobloku, má výměru 17520,9 m². Její hlavní funkcí je především bydlení. Jelikož tento objekt tvoří blokovou strukturu, požaduje se využití vnitrobloku ke každodenní užívání a rekreaci obyvatel, převážně tedy pro zeleň a hřiště. Tímto se nevylučuje umístění garáží do podzemního prostoru vnitrobloku, ovšem za předpokladu nenarušení pohodlí bydlení vjezdem do těchto garáží.

Plocha všeobecného bydlení BO 1.2 zasahuje do řešeného území pouze malou částí. Konkrétně takovou plochou, která je výjimečně nezastavěná. V těchto prostorech jsou přípustné parkovací a odstavná stání a hromadné garáže, které se zde také už nacházejí. Nepřípustné jsou naopak parkovací a odstavná stání spolu s garážemi pro nákladní automobily a autobusy a pro jejich přívěsy. Přípustné podmíněně, jsou parkovací a odstavná stání spolu s garážemi pro nákladní auta, autobusy a jejich přívěsy v ostatních plochách smíšených, ale za podmínky přímého napojení na trasy automobilové dopravy. (GIS Brno, 2017)

0 37.5 75 150 Metrů

BO BO PLOCHY VŠEOBECNÉHO BYDLENÍ
- slouží především bydlení (podííl hrubé podlažní plochy bydlení je větší než 60%, ve stabilizovaných plochách musí zůstat zachován charakter stávajících staveb pro bydlení).

0,8 index podlažní plochy (IPP)
(0,8-1,2)

ZO ZO PLOCHY MĚSTSKÉ ZELENĚ
- jsou veřejně přístupné

ZO ZO PLOCHY OSTATNÍ MĚSTSKÉ ZELENĚ - zahrnují zejména
- parkově upravená veřejná prostranství
- liniovou zeleň a uliční stromořadí
- významnou izolační a ochrannou zeleň.

POŘIZOVATEL: MAGISTRÁT MĚSTA BRNA
Odbor územního plánování a rozvoje

POLOHOPIŠNÝ PODKLAD: © ČÚJK 102016 a © MMB 102016 **PRÁVNÍ STAV K 14. 12. 2016**

Obr. 62 - Územní plán města Brna (zdroj: <http://gis.brno.cz/ags/upmb/>)

4.4.5 ANALÝZA DOPRAVY

Předmětem vyhotovení analýzy dopravy bylo zkoumání a zpracování dopravních cest a uzlů a následné vztahy mezi nimi. Jak pro pěší a cyklistickou dopravu, tak pro dopravu motorovou, spolu s trasami městské hromadné dopravy.

Při znázorňování pěší dopravy do mapy byly rozděleny tři kategorie intenzity a to na málo, středně a silně využívané trasy. Z výsledku je patrné, že ze zkoumaného areálu je nejméně navštěvován polouzavřený vnitroblok v cestách, které vedou ke vchodům do budov. Jelikož jsou tyto trasy převážně využívány pouze konkrétními obyvateli domu. Středně využívané, ve vztahu k širšímu okolí, jsou následně osy ulic Bayerova, Dřevařská a Tučkova. Co se týče samotného vnitrobloku, zde jsou středně využívané trasy, jež spojují všechny tři vstupy z ulice do objektu. Středně využívané jsou z širšího pohledu okolí, uvnitř dvora jsou to však ty nejfrekventovanější. Silně užívané jsou následně ulice Hrnčířská, Zahradníková, Botanická a významně pak hlavní ulice Kotlářská. Východiskem pro návrh v rámci pěší dopravy v území je nejpodstatnější uvědomit si hierarchii intenzity pěších tras v řešeném objektu a za jakým účelem jsou takto využívány. V prostoru vnitrobloku jsou pak nejdůležitější tahy, které spojují vstupy z ulice a fakt, že všechny tyto vstupy jsou bezbariérové. V rámci řešeného uličního prostoru je to vyšlapaná cesta před garážemi, kudy si lidé zkracují cestu.

Při zaznačení motorové dopravy do mapy byla použita stejná stupnice intenzity, jako u dopravy pěší. Na první pohled je patrné, že automobilová doprava zasahuje (ač malou intenzitou) i do prostoru vnitrobloku. Z ulice Dřevařská je to cesta vedoucí pouze k uzavřenému parkovišti domu a z ulice Bayerova jsou to oba průjezdy, které vedou k parkovacímu stání a k soukromým garážím. Tyto garáže se vyskytují ještě na ulici Dřevařská, jehož prostor před nimi je také předmětem návrhu. Na této ulici se vyskytuje motorová doprava středního využití, stejně jako na ulicích Bayerova, Hrnčířská, Tučkova a část ulice Botanická. Většinou jsou to silnice s příkázaným směrem jízdy. Nejsilněji jsou využívány ulice Botanická, Zahradníková a samozřejmě ulice Kotlářská, jelikož je součástí II. městského okruhu. Výstupem z analýzy automobilové dopravy je rozhodně nejpodstatnější fakt, že polouzavřený vnitroblok je přístupný i této dopravě, pouze však za účelem parkovacího stání. Dále pak vnitroblok ovlivňuje velmi rušná a frekventovaná ulice Kotlářská, která je jeho blízkou součástí. S tím nastává všeobecný problém s kumulací aut a nedostatkem parkovacího stání. Proto stojí auta kdekoli je to jen možné a často dochází ke kolizím s chodci.

Důležitou součástí analýzy dopravy jsou i trasy městské hromadné dopravy. Ty se táhnou nejen po ulici Kotlářská, ale i po ulici Botanická, kde se stáčí na ulici Zahradníkovu. Zde se také nachází nejbližší zastávka MHD. Obě trasy využívají trolejbusových linek. Po ulici Botanické se táhne ještě trasa vyhrazená pro cyklisty, která spojuje severní část Brna s jeho centrem. Poloha zastávky je rozhodně důležitým faktorem, jelikož naznačuje směr a místo, kde se lidé hromadí.

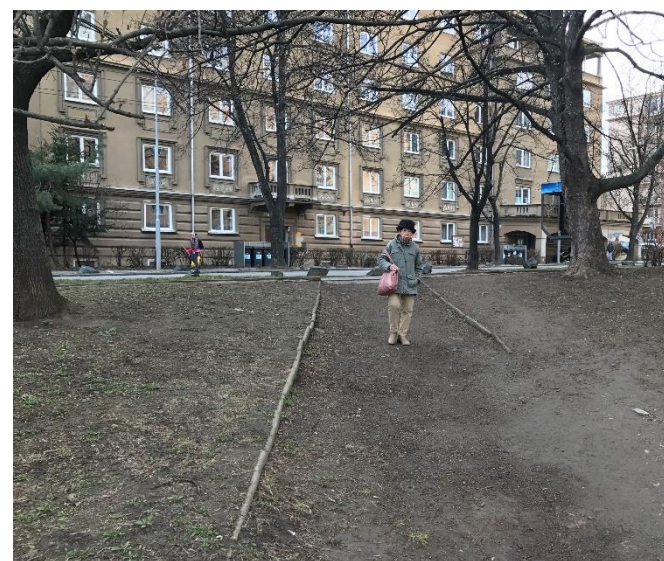
Celkově tato analýza přinesla pohled na místa, kde se lidé kumulují a které cesty a tahy využívají nejčastěji, což je jedním z nejdůležitějších bodů při samotném navrhování.

Obr. 63 - Pohled do ulice Dřevařská. Kolizní místa, kde se kříží pěší trasy s parkovacím stáním (foto: autor, 2017)

Obr. 64 - Pohled do vnitrobloku, kde se kříží parkovací stání a pěší doprava. Všechny volný prostor je využit k parkování, které nemá žádný řád (foto: autor 2017)

Obr. 65 - Prostor před garážemi na ulici Dřevařská. Lidé si tudy zkracují cestu po nebezpečné ploše (foto: autor, 2017)

Obr. 66 - Pohled do prostoru před garážemi na ulici Dřevařská - současné využívání prostoru (foto: autor, 2017)

ANALÝZA DOPRAVY

- hranice řešeného území
- vjezd do řešeného území
- vstup do budov
- přechod pro chodce
- pěší trasy-málo využívané
- pěší trasy-středně využívané
- pěší trasy-silně využívané
- bezbariérový přístup do řešeného území
- zastávka MHD
- trasy MHD
- kumulace osob
- cyklostezka
- parkovací stání
- směr dopravy
- automobilová doprava-málo využívaná
- automobilová doprava-středně využívaná
- automobilová doprava-silně využívaná
- vstup do garáže
- pozemní komunikace

M 1:1000

10 m

Obr. 67 - Analýza dopravy (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získána z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017)

4.4.7 ANALÝZA TECHNICKÝCH PRVKŮ

Analýza mapuje technické prvky, materiály a veškerou vybavenost vnitrobloku spolu se zaznačenými inženýrskými sítěmi v daném území. Z technické infrastruktury jsou zde zaznačeny kanalizace, rozvod vody, vedení elektrické sítě, plynu a telekomunikace. Z této skutečnosti je patrné, ve kterých místech je omezena stavební, či výsadbová činnost, která by podzemní kabely mohla porušit. Z mapy lze vyčíst, že jediné vedení, které zasahuje do prostoru vnitrobloku je vedení telekomunikace. Stejně je tomu tak v uličním prostoru, který je součástí řešeného území. Zde se však přidává ještě vedení elektrické sítě. Zbytek inženýrských sítí je veden pod uličními cestami. Podklady pro vytvoření mapy technické infrastruktury dodal magistrát města Brna, Odbor územního plánování a rozvoje.

Ačkoliv v uličním prostoru jsou povrchy řešeny pouze travnatými plochami a asfaltovými silnicemi a chodníky, na území vnitrobloku se setkáváme s rozmanitějším využitím materiálů. Asfaltové povrchy zůstávají, vyskytují se však jen na místech parkovacího stání a na hlavní pěší trase, která spojuje přístupové vjezdy do vnitrobloku. Dále jsou cesty ve dvoře rozšířeny o mlatový povrch s betonovým obrubníkem. Tento materiál tvoří povrch v „pobytové zóně“ ve středu vnitrobloku. Vytváří rozlehlou plochu, která slouží jako místo určené k stětávání. Je proto doplněna o sedací mobiliář ve formě dřevěných laviček s kovovou kostrou. Vedle sedmi laviček se zde nachází i tři odpadkové plechové koše. Plocha je navíc doplněna o centrální prvek, který má formu tří betonových nádob. Prostor kvalitou svého vybavení zcela neodpovídá tomu, aby zde lidé trávili příjemný čas. Povrchy i mobiliář jsou ve velmi špatném technickém stavu a často posprejované, či jinak znehodnocené a nevhodující k užívání ze strany návštěvníků. Z tohoto centrálního prostoru vedou dvě cesty k oploceným soukromým pozemkům předzahrádek. Jsou tvořeny betonovými nášlapy, zapuštěnými do trávníku. Co se týče vstupů do budov na druhé straně vnitrobloku, zde jsou cesty zpevněny nesourodým materiálem. Je to kombinace asfaltu a betonových čtvercových dlaždic. Oba tyto povrchy jsou také ve velmi špatném technickém stavu. Cesty navazují na dětské hřiště, které je oplocené pozinkovaným plotem a jeho povrch tvoří písek. Ten je taktéž neudržovaný, a proto není ničím zvláštním, že prorůstá, stejně jako mlatový povrch ve zbytku areálu, plevelem. V prostoru hřiště se nacházejí další dvě lavičky a jeden odpadkový koš. Mobiliář v této části vnitrobloku je však zcela jiný, než ve zbytku dvora. Není sice v tak špatném technickém stavu, přesto stylově neladí s dosavadním vybavením. Pro shrnutí, ve vnitrobloku se tedy nachází devět laviček rozdílného stylu, pět odpadkových košů a tři betonové nádoby. V prostoru dětského hřiště se nachází skluzavka, lanová prolézačka, vymezené pískoviště a houpací kruh. V řešeném uličním prostoru se žádný mobiliář nevyskytuje.

Na základě této analýzy byly zaznamenány a zhodnoceny technické prvky spolu s povrchy, které se v daném řešeném objektu vyskytují. Z tohoto poznání vzešly východiska pro utvoření si názoru, které ze zpevněných cest jsou technicky a provozně funkční, a které nejsou. Prakticky u všech je na první pohled patrná potřeba rekonstrukce nebo úplné odstranění a nahrazení materiálu.

Obr. 68 - Vstup z vnitrobloku do budovy. Betonový chodník v nevhovujícím technickém stavu (foto, autor 2017)

Obr. 69 - Cesty ve vnitrobloku v nevhovujícím technickém stavu (foto: autor, 2017)

Obr. 70 - Odpadkové koše ve vnitrobloku (foto: autor, 2017)

Obr. 71 - Lavičky ve vnitrobloku v nevhovujícím technickém stavu umístěné na nezpevněném povrchu (foto: 2017)

Obr. 72 - Betonové nádoby ve středu centrální části vnitrobloku na mlatovém povrchu (foto: autor, 2017)

Obr. 73 - Současný stav obrubníků ve vnitrobloku (foto: autor, 2017)

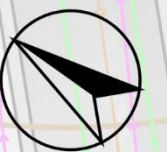

ANALÝZA TECHNICKÝCH PRVKŮ

- hranice řešeného území
- vjezd do řešeného území
- vstup do budov
- trávnik nestandard
- asfaltová silnice
- asfaltový chodník
- plot-pozinkované pletivo
- písek
- mlatový povrch
- betonová dlažba
- lavička
- odpadkový koš
- betonové nádoby
- dětské hřiště (pískoviště 1x, skluzavka 1x, houpačka p. hnízdo 1x, houpací kůň 1x)
- betonové náslapy
- rozvod vody
- vedení kanalizace
- vedení telekomunikace
- vedení elektrické sítě
- plynovod
- budovy do výšky 35 m
- budovy do výšky 20 m
- budovy do výšky 10 m

M 1:700

10 m

Obr. 74 - Analýza technických prvků (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získána z Magistrátu města Brna pro studijní účely, informace o technických sítích získané z Magistrátu města Brna Odbor územního plánování a rozvoje, zhotovil: autor, 2017)

4.4.8 ANALÝZA VEGETACE/INVENTARIZACE DŘEVIN

Na základě terénního zkoumání byla vyhotovena mapa analýzy vegetace společně s inventarizací dřevin dle metodiky Šimka (Šimek, ZS-2015-2016). Při zkoumání vegetace vnitrobloku i uličního prostoru bylo hodnoceno keřové a stromové patro. Byly zkoumány detailní biomechanické a fyziologické vlastnosti a na jejich základě byly vyhotoveny inventarizační tabulky. Ty pak slouží jako podklad k vyhodnocení dendrologického potenciálu území. Jelikož se řešené území skládá ze dvou samostatných jednotek, byl tedy rozlišen dendrologický potenciál zvláště pro uliční prostor a zvláště pro samotný vnitroblok.

Na území vnitrobloku se nachází 54 stromů. Jedná se převážně o skupiny stromů a nachází se zde i jedno stromořadí. To je tvořené druhem *Prunus cerasifera* 'Nigra', který je zároveň i nejčastějším taxonem vyskytujícím se v prostředí dvora, v zastoupení 19%. Dále se zde nachází *Picea pungens* v zastoupení 17% a 13% je zastoupen taxon *Betula pendula*. Ostatní druhy jsou zastoupeny v menšině. Z analýzy zastoupených druhů vyplývá, že se zde nachází převážně listnaté dřeviny. A často i dřeviny pionýrské, jako jsou například rody *Betula* a *Populus*.

Graf 1 - Taxonomické složení dřevin vnitrobloku v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017)

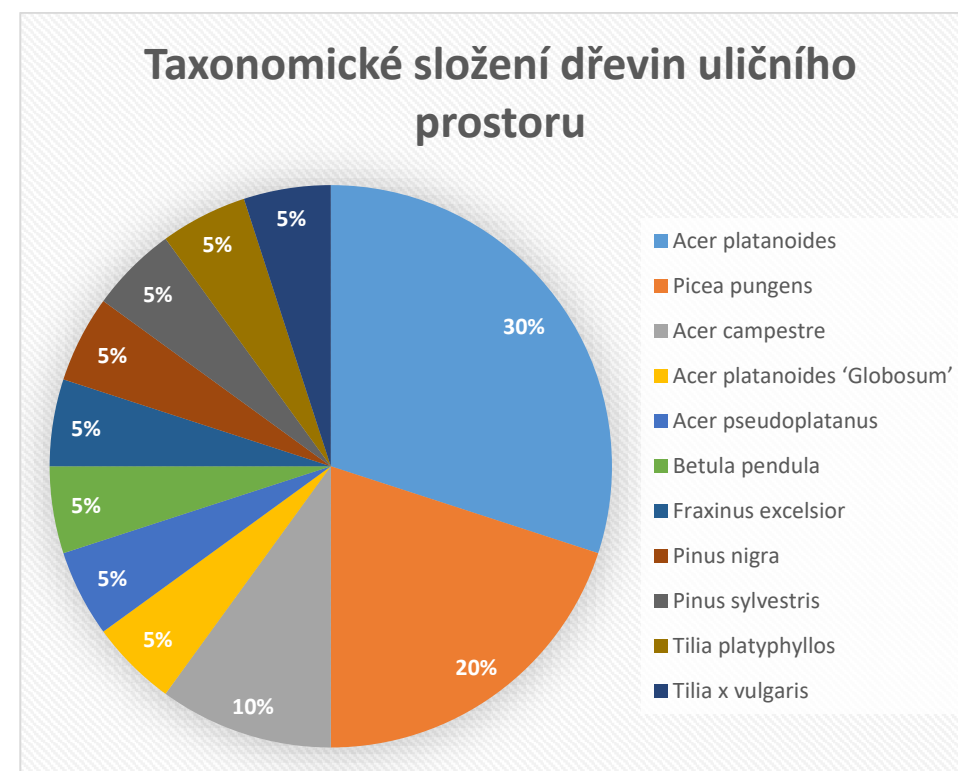
Dalším předmětem vyhodnocení byla i sadovnická hodnota jednotlivých taxonů. Ta určuje celkovou kvalitu jedince vyplývající z jeho biologických vlastností. Na základě těchto dat byl vyhodnocen celkový dendrologický potenciál vnitrobloku.

Z výsledných hodnot je patrné, že převážné procentuální zastoupení druhů stromů se nachází do 3. stupně věkového stádia, se sadovnickou hodnotou taktéž do 3. stupně. Jde tedy převážně o mladé stromy s vysokým dendrologickým potenciálem, avšak bez rozhodujícího vlivu na aktuální kompozici. Na základě zjištěných dat lze dále vyčíst, že aktuální kompozice se nalézá v rozpadu, jelikož druhé největší procentuální zastoupení nesou stromy v konečném věkovém stádiu s nedostatečnou sadovnickou hodnotou, často vyhodnoceny jako kandidáti na odstranění. Kladnou stránkou je však dostatečný pěstební potenciál mladých jedinců, kteří zde převažují.

VĚKOVÉ STÁDIUM	Sadovnická hodnota				
	SH1	SH2	SH3	SH4	SH5
VS1	35,00%			5,50%	
VS2					
VS3					
VS4	28,00%			31,50%	
VS5					

Tabulka 1 - Vyhodnocení dendrologického potenciálu vnitrobloku (zhotovil: autor, 2017)

Stejným způsobem se postupovalo i při posuzování dendrologického potenciálu v uličním prostoru. Kde ze zkoumaných dvaceti jedinců mezi nejčastěji zastoupené druhy patří *Acer platanoides* s celými 30%. Dále se zde nejčastěji vyskytuje *Picea pungens* s 20% zastoupením a *Acer campestre* v 10%. Ostatní taxony jsou zastoupeny v menšině. I zde převažují listnaté stromy nad jehličnatými a zbytek uličního prostoru tvoří oboustranné aleje nejčastěji rodu *Tilia*.

Graf 2 - Taxonomické složení dřeviny uličního prostoru v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017)

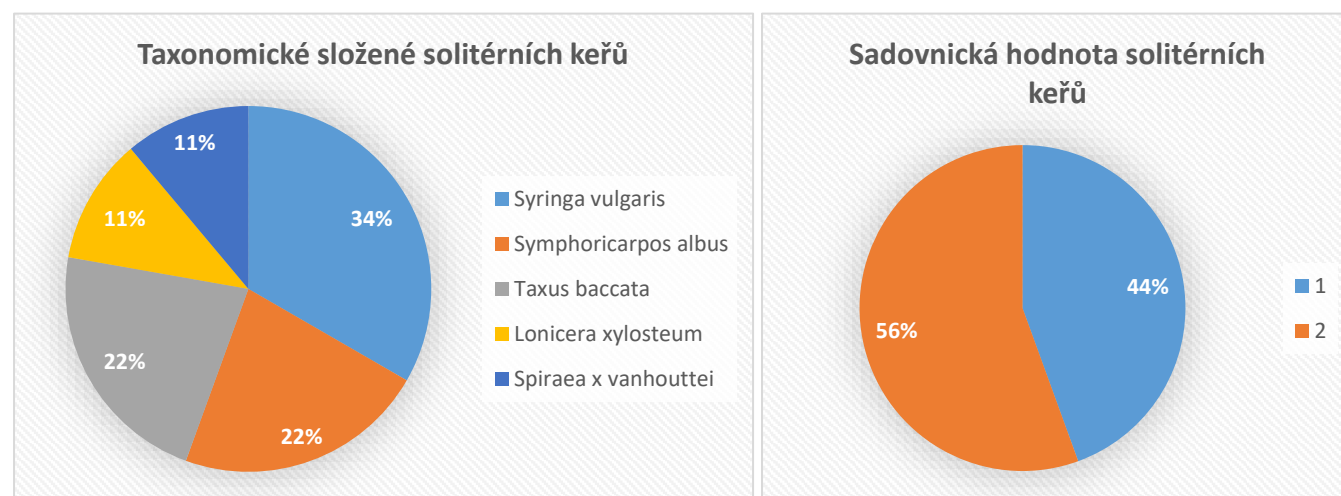
Z posuzování dendrologického potenciálu v řešeném prostoru uličního prostředí je patrný výsledek stejný jako u dřevin vnitrobloku a to převažující mladí jedinci se sadovnickou hodnotou do 3. stupně. Tento výsledek značí vysoký dendrologický potenciál, bez rozhodujícího vlivu na aktuální kompozici. Jelikož druhou nejvyšší hodnotou jsou zastoupeni jedinci dospělého vývojového stádia se sadovnickou hodnotou do 3. stupně, nachází se stromové patro v ulici v optimálním stavu. Tedy za předpokladu odpovídající péče je objekt z aktuálního i dlouhodobého pohledu poměrně dostatečně zajištěn.

VĚKOVÉ STÁDIUM	Sadovnická hodnota				
	SH1	SH2	SH3	SH4	SH5
VS1	50,00%			10,00%	
VS2	50,00%			10,00%	
VS3	50,00%			10,00%	
VS4	35,00%			5,00%	
VS5	35,00%			5,00%	

Tabulka 2 - Vyhodnocení dendrologického potenciálu v uličním prostoru (zhotovil: autor, 2017)

Také keřové patro bylo předmětem zkoumání. V prostoru vnitrobloku se nacházejí jak skupiny keřů, tak samotné stojící solitéry, ty už se však nevyskytují na ulici. Mezi nejčastější zástupce solitérních keřů patří *Syringa vulgaris*, *Symphoricarpos albus* a *Taxus baccata*. Jejich sadovnická hodnota převažuje stupněm 2, tedy se jedná o průměrné jedince s nedostatky, avšak na stanovišti jsou dlouhodobě perspektivní.

Jejich kompozice nemá žádný ustálený koncept, působí spíše dojmem nahodilosti bez výraznějších funkčních vlastností.

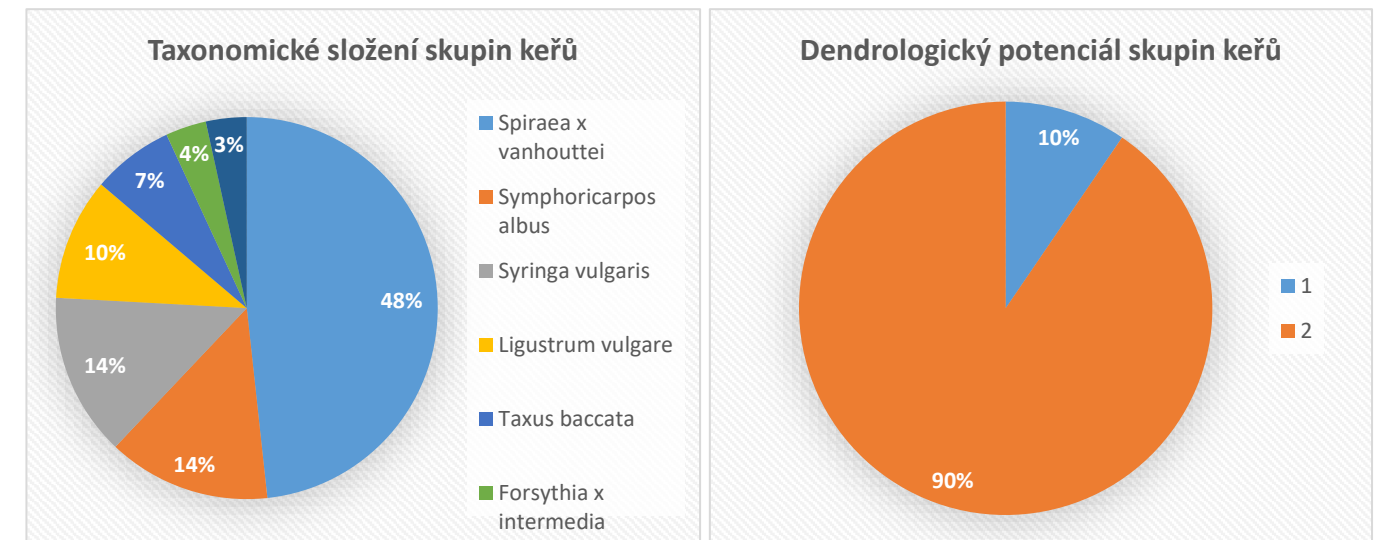

Graf 3 - Taxonomické složení keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017)

Graf 4 - Sadovnická hodnota solitérních keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017)

Taxonomické složení keřů zapojených ve skupinách tvoří s převahou *Spiraea x vanhouttei* a to až 48%. Zbytek tvoří takřka stejné druhy, jako byly zastoupeny i u keřů solitérních. Na základě nasbíraných informací byl vyhodnocen dendrologický potenciál těchto složených vegetačních prvků. Skoro většinu tvoří potenciál stupně 2, tedy je dřevěný vegetační prvek ve fázi rozpadu nebo je rozpad aktuálně možný. Skupiny keřů se nejčastěji snaží tvořit pohledové bariéry či opticky vymezovat prostor. Jejich kvalita tomu

ne vždy zcela odpovídá. Keře v celém řešeném objektu působí dojmem zanedbanosti a postrádají kompaktnost a ucelenou a promyšlenou kompozici.

Graf 5 - Taxonomické složení skupin keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017)

Graf 6 - Dendrologický potenciál skupin keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017)

Na základě nasbíraní informací a následném vyhodnocení analýzy je patrné, že vegetace není zrovna v nejhorsím stavu, jsou však nutná některá pěstební opatření. Hlavními negativními faktory je větší výskyt náletových dřevin, nevyhovující biomechanický stav, kdy se dřevina stává nebezpečnou pro své okolí. Dále také nevyhovující kompozice dřevin, která již neplní svou funkci a působí chaotickým dojmem. Zároveň je i velkou rezervou v řešeném území přítomnost květinových záhonů, jelikož se zde žádné nevyskytují. Dalším výstupem je negativně ohodnocená travnatá plocha, která na první pohled postrádá údržbu, jelikož je zanesená plevelem a často mechanicky znehodnocena vyšlapanými cestami nebo pojezdem aut.

Potencionální vegetace nebyla předmětem analýzy, jelikož se jedná o silně urbanizované městské prostředí s výrazně pozměněným půdním profilem ovlivněným antropogenní činností.

ANALÝZA VEGETACE/ INVENTARIZACE DŘEVIN

- hranice řešeného území
- vjezd do řešeného území
- vstup do budov
- strom
- ST stromořadí
- SS skupina stromů
- K keř
- SKZ skupina keřů zapojená
- SKR skupina keřů rozvolněná

sadovnická hodnota stromů:

- 1. stupeň
- 2. stupeň
- 3. stupeň
- 4. stupeň
- 5. stupeň

dendrologický potenciál:

- 1. stupeň
- 2. stupeň
- 3. stupeň

sadovnická hodnota keřů:

- 1. stupeň
- 2. stupeň
- 3. stupeň

M 1:700

10 m

Obr. 75 - Analýza vegetace/inventarizace dřevin (podkladová ortofoto mapa získána z čůzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017)

4.4.9 PROBLÉMOVÝ VÝKRES

Mapa, zaznamenávající všechna problémová místa v řešeném objektu, je souhrnem a následně výsledným výstupem, všech dosavadních analýz, které byly pro vybraný vnitroblok a část uličního prostoru, vyhotoveny. Je tedy základním podkladem pro návrh, který by měl na tato problémová a kolizní místa reagovat a řešit je. Vedle negativních faktorů zde byly zaznamenány i hodnotné prvky, které je tedy výhodné v území zachovat nebo dále podpořit jejich potenciál.

Při zkoumání negativ došlo k jednoznačnému názoru, že mezi ty nejvýraznější patří nesjednocené a kvalitativně a technicky nevyhovující zpevněné povrchy a to v celém řešeném území. Vedle nich jsou to zároveň i nebezpečné plochy, které nejsou dostatečně udržované. Kvalita trávníků je znehodnocena velkým množstvím plevele a mechanicky poškozena vyšlapanými cestami a to hlavně v uličním prostoru před garážemi. Zde je také povrch poškozen pojezdem aut, jelikož plocha před vjezdem do garáží není nijak zpevněna a upravena pro plnění této funkce. Po většinu času tak prostor tvoří velkou rozbahněnou rovinu, kudy si lidé zkracují cestu.

V celém širším okolí je rozhodně významným problémem nedostatek parkovacích míst. To se odrazilo i v řešeném prostoru, kde auta stojí na chodnících a prakticky kdekoli je to jen možné. Dochází tak k velkým dopravním kolizím mezi auty a chodci, jelikož jim auta ubírají na kvalitě a dostatečném rozměru uličního prostoru. Stejně tomu tak je i přímo v areálu dvoru, kde se parkovací stání dá považovat za pozitivum i negativum. Je tomu tak proto, že parkovací stání může narušovat vizuální ráz prostoru. Výhodné je však z důvodu právě nedostatku parkovacích míst pro místní obyvatele. Tato skutečnost může být rozhodující při dalších návrzích, jelikož zpracovatele návrhu nabádá k zachování, či rozšíření parkovacího stání ovšem za předpokladu vyřešení těchto kolizních skutečností.

Dalším negativním faktorem je všeobecná vybavenost vnitrobloku. Ať už je to vizuálně a kvalitativně nevyhovující nesjednocený sedací mobiliář a odpadkové koše, tak betonové nádoby uprostřed centrální části, které jak říkají, postrádají smysl své přítomnosti. Je možné se domnívat, že jde o jakýsi pokus vnést do vnitrobloku květinový záhon, který se zde jinak nevyskytuje.

Vegetace je zde přítomna pouze ve formě opadavých a stálezelených keřů a stromů. Dost často jde o zeleň, která netvoří dostatečnou pohledovou clonu, která by poskytovala pocit soukromí, jak pro návštěvníky vnitrobloku, tak pro místní obyvatele bytové zástavby nebo by kvalitně odclonovala parkovací stání a nevzhledné garáže. Z negativního pohledu je také brán nemalý výskyt krátkověkých a náletových dřevin rodu *Populus* a *Betula*.

Vedle negativních faktorů byly zkoumány i faktory, které vnitroblok ovlivňují pozitivně. Ačkoliv má místní vegetace určité negativní stránky, najdou se zde i pozitiva a to především v poskytování dostatečného stínu a v některých místech poměrně kvalitně zapojeného odclonění nepříznivých faktorů, které by mohly návštěvníka vyrušovat.

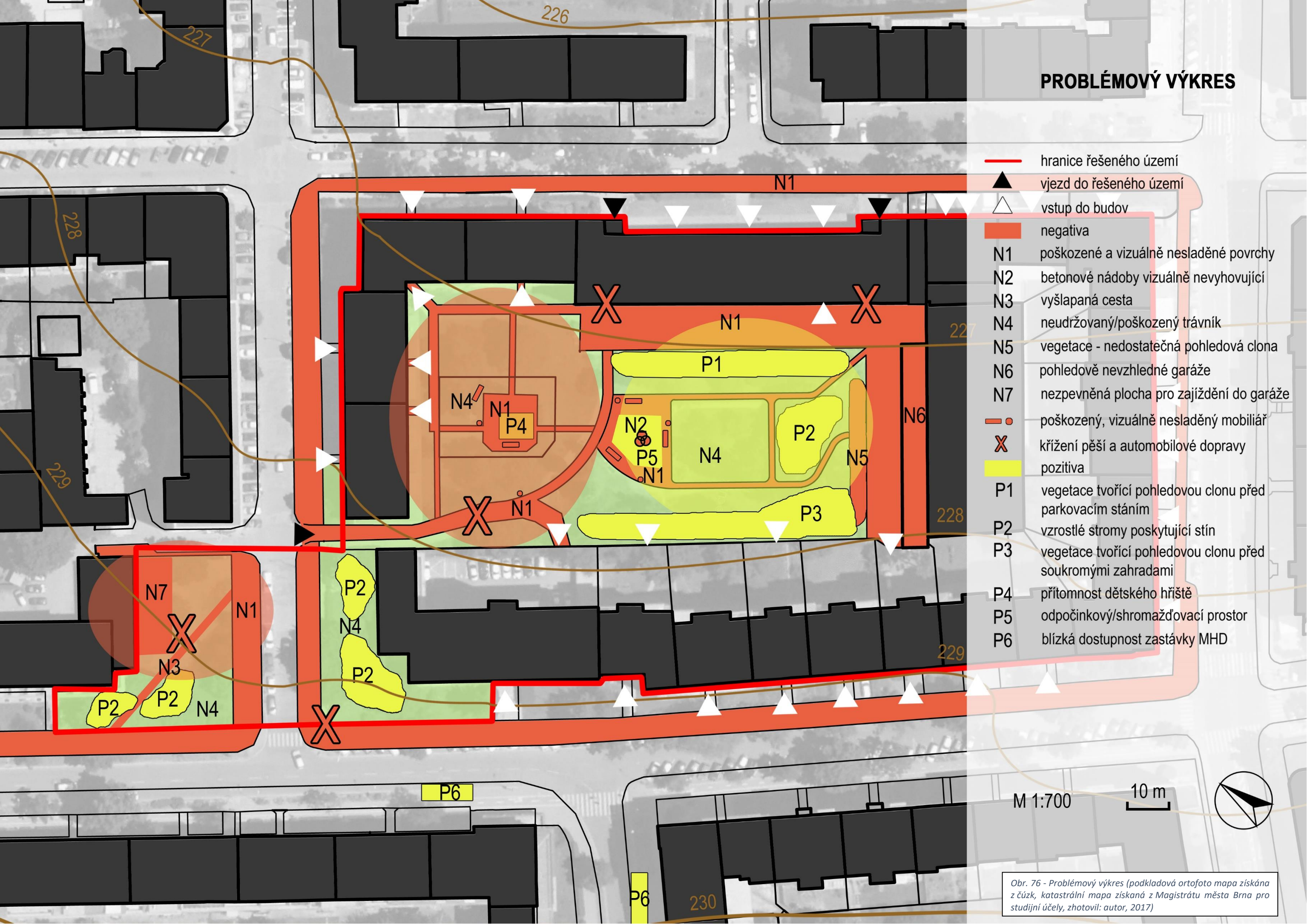
Další kladnou stránkou je přítomnost dětského hřiště ve vnitrobloku, jelikož si zde mohou hrát děti z mateřské školky, která je součástí domů obklopující vnitroblok. Mají tak možnost využívat velmi blízkého a takřka privátního prostoru. V okolí se totiž dětské hřiště nejbližší nalézá až v prahu Lužánky. Také fakt, že se zde vyskytuje prostor, který slouží jako střetávací místo, je velmi přínosný. Je to místo, kde se lidé zastavují, potkávají a utváří tak dojem malého „náměstí“. Také dostupnost zastávky městské hromadné dopravy, která se nachází v těsné blízkosti, je bezesporu pozitivem. S tím souvisí i celková dobrá dostupnost do centra města a lukrativní poloha vůči celému městu.

Na mapě byla následně zvýrazněna místa a oblasti, která tvoří největší problémy nebo naopak by se měl co nejvíce podpořit jejich potenciál. Mezi ty nejvíce problémová místa rozhodně patří řešený uliční prostor před garážemi, jelikož naprosto neodpovídá provozním nárokům a oblast kolem dětského hřiště ve vnitrobloku, která nevyužívá svého potenciálu, jelikož místo působí dojmem nahodilosti a chaosu.

Oproti tomu pozitivem v území je již zmíněný střetávací prostor, který je pro návštěvníky nezbytný k posezení v oáze přírody mimo rušné ulice města a k načerpání nové energie.

PROBLÉMOVÝ VÝKRES

- hranice řešeného území
- ▲ vjezd do řešeného území
- △ vstup do budov
- negativa
- N1 poškozené a vizuálně nesladěné povrchy
- N2 betonové nádoby vizuálně nevyhovující
- N3 vyšlapaná cesta
- N4 neudržovaný/poškozený trávník
- N5 vegetace - nedostatečná pohledová clona
- N6 pohledově nevzhledné garáže
- N7 nezpevněná plocha pro zajištění do garáže
- poškozený, vizuálně nesladěný mobiliář
- X křížení pěší a automobilové dopravy
- pozitiva
- P1 vegetace tvořící pohledovou clonu před parkovacím stáním
- P2 vzrostlé stromy poskytující stín
- P3 vegetace tvořící pohledovou clonu před soukromými zahradami
- P4 přítomnost dětského hřiště
- P5 odpočinkový/shromažďovací prostor
- P6 blízká dostupnost zastávky MHD

M 1:700 10 m

Obr. 76 - Problémový výkres (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získána z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017)

4.5 VYHODNOCENÍ ANALÝZ A VÝCHODISKA PRO NÁVRH

Řešené území bylo zkoumáno z pohledu historie, širších vztahů, urbánního vývoje, dopravy v území, byly zhodnocena jeho technická vybavenost a zanalyzována zeleň, která se zde nachází. Na základě vyhotovení těchto analýz byla vytvořena problémová mapa, která znázorňuje největší nedostatky v řešeném objektu. Všechny nashromážděné informace jsou východiskem pro následovnou koncepci návrhu revitalizace obytného vnitrobloku. Ty nejdůležitější body, na které je potřeba při návrhu reagovat, jsou následovné:

- Vytvořit prostor, který bude splňovat požadavky místních obyvatel, spolu s požadavky širší veřejnosti, jelikož vnitroblok je průchozím místem
- Respektovat fakt, že vnitroblok navštěvují všechny věkové kategorie návštěvníků a poskytnout jim tak vyvážený poměr vyžití odpovídající jejich věku
- Podpořit myšlenku centrálního místa, kde se lidé budou střetávat
- Zároveň vytvořit klidovou zónu, kde si návštěvníci budou moci posedět a budou obklopeni přírodou
- Vnést do prostoru vnitrobloku chybějící květinové záhony
- Zachovat přítomnost dětského hřiště a elegantně jej zakomponovat do celého návrhu
- Sjednotit a zrevitalizovat materiály povrchů a další technické prvky v celém objektu
- Odstranit a nahradit nevyhovující vegetací a její pomocí vytvořit nebo obnovit pohledové clony, které návštěvníkům i obyvatelům přilehlých budov dodají pocit soukromí nebo je odcloní od pohledově neatraktivních objektů, jako jsou například parkoviště a garáže
- Vytvořit nová a usměrnit stávající parkovací místa
- Vyřešit uliční prostor tak, aby se obnovila jeho snadná průchodnost
- Dát řád chaotickému prostoru před garážemi na ulici Dřevařská
- Vymyslet, jakým způsobem upoutat kolemjdoucí lidi a navést je tak do prostoru vnitrobloku

Na základě všech východisek pro návrh je patrné, že areál vnitrobloku i řešený uliční prostor má rozhodně obrovský potenciál, který se v současnosti vůbec nevyužívá. Nejhlavnějším bodem návrhu tedy bude tento potenciál podpořit a vytvořit místo, kam se lidé budou rádi vracet.

4.6 NÁVRH ŘEŠENÍ

Hlavní ideou při návrhu vnitrobloku bylo vytvořit veřejný prostor privátního charakteru, kterému napovídá bloková polouzavřenost. Zároveň nějakým způsobem odkázat na jeho zajímavou historii a upoutat kolemjdoucí lidi k tomu, aby do prostoru vnitrobloku zavítali. Vytvořit tak místo, kde se lidé budou střetávat a trávit kvalitní čas.

Při vytváření koncepce byly použity organické linie a tvary, které dopřávají návštěvníkům oddech od přílišné pravidelnosti a upjatosti okolní blokové zástavby a navozují tak pocit přírodní krajiny. Podstatnou kompoziční osou bylo spojení vstupů do dvora z ulice. Tím vznikly hlavní trasy, od kterých se dále odvíjí celá kompozice cestní sítě. Na hlavní tepně, která prochází takřka středem objektu, bylo vytvořeno místo pro střetávání. Zde se lidé mohou zastavit, družít se a trávit čas pozorováním okolní společnosti. Jedná se o rozšíření hlavní cesty, kterou lemují lavičky spolu s trvalkovými záhony. Jde o společenstvo přírodě podobného charakteru suchomilných rostlin. Kombinace rostlin je navržena tak, aby vytvářela atraktivní vzhled po čas celého roku, díky užití nejrůznějších textur a struktur taxonů. Záhony prostor opticky vymezují, jsou zároveň ale i průchozí, aby netvořili bariéru a celý vnitroblok byl prostupný. Na hlavní trase je použita kamenná obdélníková dlažba, jejíž detail tvoří nepravidelně rozmístěné cihly. Cihly, které odkazují na historii cihelny, se shlukují při vstupech do vnitrobloku a mají tak za úkol upozornit kolemjdoucí na zajímavý prostor, o kterém mnohdy ani netuší.

S cihlovou barvou také ladí pryžový povrch dětského hřiště, které leží v těsné blízkosti hlavního prostoru a je zároveň i jeho součástí. Zde se nachází vyžití pro děti nejen z přilehlé školy. A to ve formě trampolín, pískoviště a nejrůznějších prolézaček. Střed hřiště je snížen o 60 cm, aby vnesl, do jinak rovinného areálu, trochu dynamiky. Z ptačího pohledu by se tak mohlo zdát, že hřiště tvoří jakési červené srdce vnitrobloku. Vyskytují se zde i další herní prvky a to lanová dráha pro děti a hřiště na pétanque, či hraní kuliček.

Ve vnitrobloku byla navržena také větší travnatá osluněná plocha, která může sloužit různým účelům. Především jako pobytová plocha k odpočinku nebo k herním aktivitám mladých i dospělých.

Jako kontrast k této slunné ploše bylo vytvořeno stinné místo, kde se pod korunami stromu táhne užší cesta s posezením, kterou lemují stinné podrostové společenstvo trvalek. Místo má charakter klidové zóny, kde se divák může zastavit obklopen vegetací přírodě podobného charakteru. Zároveň tato trasa, s povrchem kamenné dlažby, spojuje cestní síť.

Ačkoliv soukromé oplocené předzahrádky ze západní strany vnitrobloku nejsou předmětem návrhu, vstupy do budov ze severní strany jeho součástí jsou. Jelikož byly v celém areálu použity stromy a keře k tomu, aby co nejlépe vymezily a odclonily prostor, v místě předzahrádek se tak vytvořil stinnější pás, který koresponduje s již zmíněným stanovištěm na druhé straně dvora. Jsou zde použity stejné stínomilné trvalky a jako náhrada trávníku horizontální porost *Hedera helix*.

V řešeném uličním prostoru bylo hlavní myšlenkou návrhu rozšířit prostor co nejvíce o parkovací stání, ovšem ne na úkor pěší dopravy a vegetace. Byly rozšířeny chodníkové trasy, aby již nedocházelo ke kolizím. Uliční osa byla podpořena stromořadími a pásy keřů, které ji doprovázejí. Pro znázornění byl použit pouze výsek uličního prostoru, při návrhu se však počítá s jeho pokračováním v celé délce ulice. Nevyužívaný a zanedbaný prostor před garážemi nyní získal formu zpevněné asfaltové plochy spolu s dalším parkovacím stáním, které je odcloněné vzrostlými stromy a keři. Pro zabránění vyšlapávání cest je vstup k parkovišti ohrazen zábradlím.

Návrh celého řešeného území byl pojat tak, aby co nejlépe spojoval estetiku s funkcí a vytvořil uživateli příjemné okolní prostředí.

SITUACE

- hranice řešeného území
- ▲ vjezd do řešeného území
- ▲ vstup do budov
- ▲ vjezd do garáže
- navržený strom
- stávající strom
- keř
- trvalkový záhon
- trávnik parkový
- asfaltový povrch
- kamenná dlažba
- mlatový povrch
- gumový povrch hřiště
- písek
- štěrk
- mobiliář/lavička+odpadkový koš
- 1 prostor pro setkávání
- 2 volná travnatá plocha/pobytový trávnik
- 3 stinná plocha/klidová zóna stínoviště
- 4 dětské hřiště/herní prvky
- 5 petanquové hřiště
- 6 prostor předzahrádek domu

M 1:700 10 m

Obr. 77 - Situace (podkladová ortofoto mapa získána z čízk, katastrální mapa získána z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017)

SITUACE - DETAIL

- hranice řešeného území
- vjezd do řešeného území
- vstup do budov
- vjezd do garáže
- navržený strom
- stávající strom
- keř
- stinný podrost trvalek
- trvalkový záhon
- porost *Hedera helix*
- trávnik parkový
- asfaltový povrch
- kamenná dlažba s detailem cihly
- mlatový povrch
- gumový povrch hřiště
- písek
- štěrk
- lanovka
- pískoviště
- trampolína
- snížený štěrkový povrch s prolézačkami
- hřiště pro petanque a kuličky
- mobiliář/lavička+odpadkový koš
- parkoviště/počet parkovacího stání
- nášlapné kameny

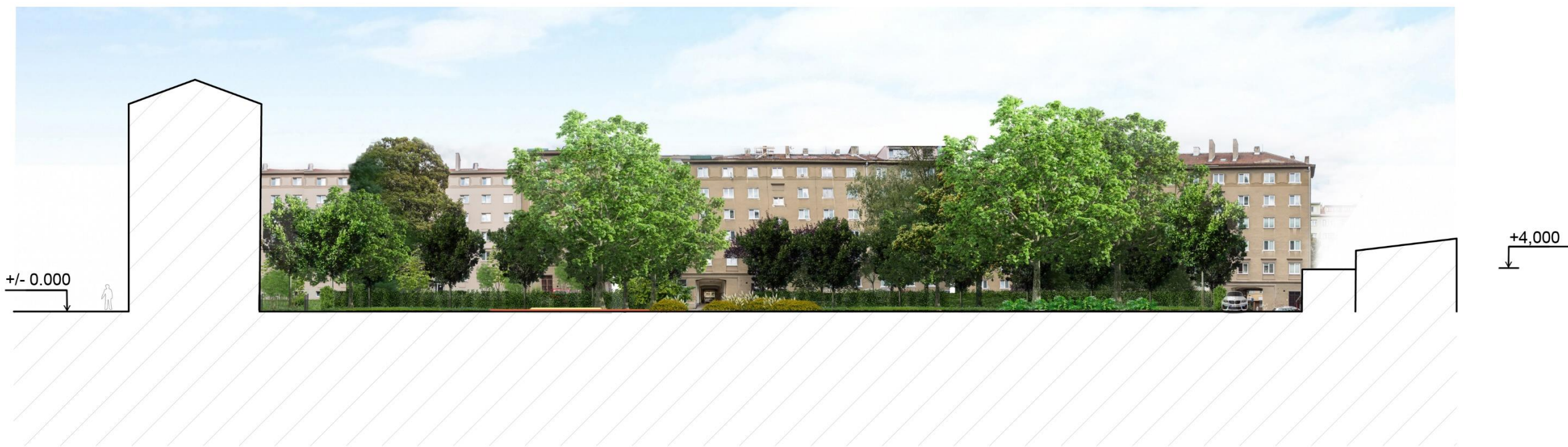
M 1:500

10 m

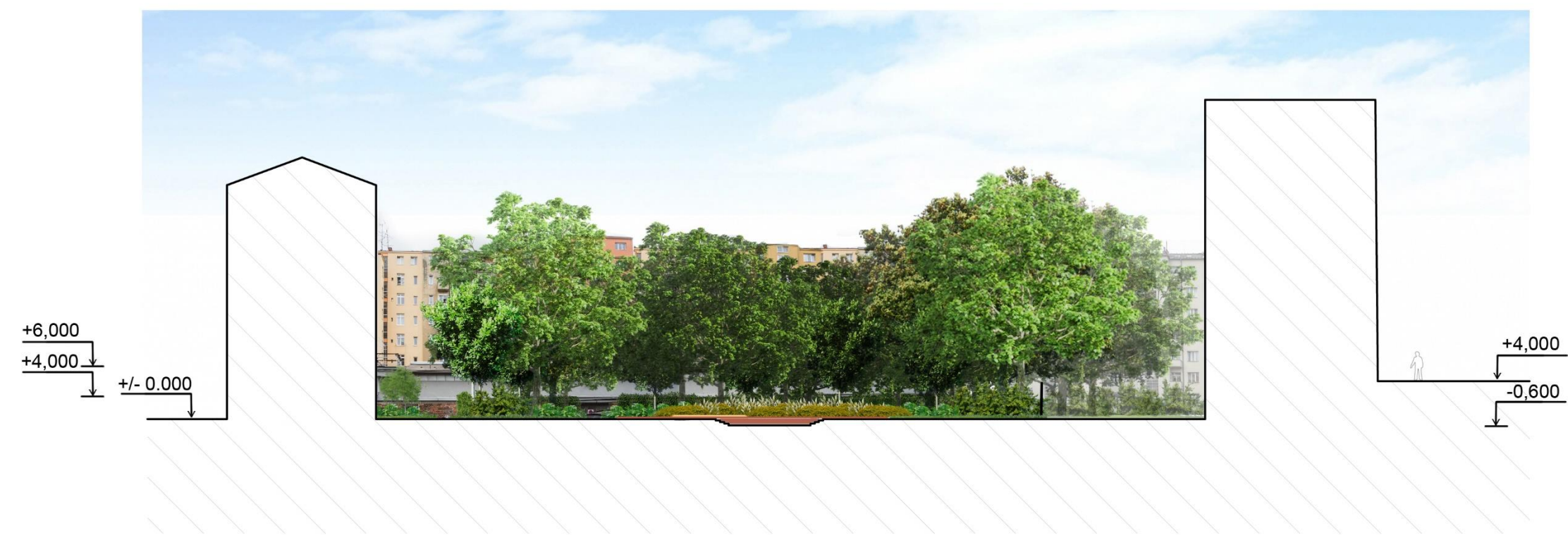
Obr. 78 - Situace-detail (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získána z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017)

ŘEZOPHLED A A'

10 m M 1:500

ŘEZOPHLED B B'

10 m M 1:500

Obr. 80 - Pohled do centrálního prostoru. V kamenné dlažbě jsou jako detail použity cihly, které odkazují na historii bývalé cihelny. Dětské hřiště s pryžovým povrchem je odděleno záhony (zhotovil: autor, 2017)

Obr. 81 - Pohled do prostoru předzahrádek u vstupu do budovy. V předzahrádkách jsou použity stínomilné trvalky a náhrada trávniku tvoří Hedera helix. Prostor vymezují stromořadí a keře (zhotovil: autor, 2017)

Obr. 82 - Pohled do stínoviště. Cesty s kamennou dlažbou lemují porosty stínomilných trvalek (zhotovil: autor, 2017)

Obr. 83 - Ptačí pohled na řešené území (zhotovil: autor, 2017)

4.6.1 PŘEHLED NAVRHOVANÉHO SORTIMENTU

Jedná se o nastínění rostlinného sortimentu, který je použit při navrhování.

Taxony pro trvalkové záhony na slunci:

Záhon byl navržen do žluto-fialové barvy s akcentem bílé a bude dosahovat maximální výška zhruba 120 cm.

Salvia nemorosa 'Caradonna'
Nepeta racemosa 'Walker's Low'
Phlomis russeliana
Lychnis coronaria 'Alba'
Knautia macedonica
Rudbeckia fulgida

Taxony pro trvalkové záhony ve stínu:

Záhon byl navržen do fialovo-zelené barvy s důrazem na střídání textur a struktur. Maximální výška záhonu zhruba 50 cm.

Geranium macrorrhizum
Epimedium x versicolor
Hosta sieboldiana
Tellima grandiflora
Heuchera americana 'Palace Purple'
Omphalodes verna

Taxony pro městské prostředí:

Jedná se o dřeviny vhodné do urbánního prostoru. Pro rozvolněné kompozice dřevin a stromořadí.

Acer campestre 'Elsrijk'
Acer platanoides
Tilia cordata 'Erecta'
Platanus x hispanica
Aesculus hippocastanum
Catalpa bignonioides
Ligustrum vulgare 'Lodense'
Symphoricarpos albus
Syringa vulgaris
Taxus baccata

5 DISKUSE

Při revitalizaci obytného vnitrobloku a celkově při zpracovávání tématu a problematiky městských dvorů je důležité uvědomit si otázky, které toto téma ukrývá.

Tím nezákladnějším bodem bude nejspíše schopnost odpovědět, jak dlouho doprovází nádvoří domu lidská sídla a jaká měla po celou dobu využití. Jasná hranice pro vznik vnitrobloků nebyla v historii vymezena, na základě prostudovaných pramenů se však můžeme dopátrat jejich prototypů, které našly své uplatnění již v době starověku. Jelikož vnitrobloky, třebaže ne v dnešní typické podobě, doprovázely lidská sídla již odpradávná, nastává další otázka, co vedlo k jejich budování a co konkrétně mohly přinášet místním obyvatelům? Jako první se nabízí odpověď, že lidé chtěli začlenit část přírody přímo do svého obydlí a vytvořit tak další místnost domu, avšak tentokrát pod širým nebem. Nebo jen vymezit kus zelené plochy ke svému užítku, která by byla skryta veřejnosti. Podařily se však tyto myšlenky udržet i po dobu dalšího vývoje a zachoval se nějaký odkaz z historie až do dnešní doby? Historický vývoj je ze všech pohledů progresivní veličinou, která stále míří kupředu. Je tedy nevyhnutelné, aby i problematika vnitrobloků prošla určitými stupni vývoje. Ty mají bezesporu vliv na dnešní podobu a funkci dvorů. V procesu navrhování je pak velmi podnětné, pokud se projektant zaměří na historický odkaz, který daný vnitroblok skrývá a pokusí se o připomenutí a rozvinutí jeho dědictví.

Při navrhování jsou rozhodující i další faktory. Jedná se o vhodné reagování na konkrétní problémy a vyhovění především požadavkům obyvatel. Jsou tedy uživatelé tím hlavní úkolem poznání? Je rozhodně důležité, ujasnit si, o jaký typ vnitroblokové zástavby jde, ještě před započnutím projektování. Pokud se jedná výhradně o soukromý prostor, či veřejnosti přístupný. Pak mají místní obyvatelé zástavby menší nebo naopak převážný vliv na celý návrh.

Co se týče konkrétního řešeného území vnitrobloku, který je předmětem návrhové části této práce, jedná se o vnitroblok polouzavřený. Je tedy potřeba zjišťovat nároky a požadavky pouze místních občanů nebo i širší veřejnosti? A je na místě dávat jedné z těchto skupin přednost? Vnitroblok na místě bývalé cihelny má výhodu toho, že se prakticky jedná o veřejný prostor privátního charakteru. Tento fakt je třeba uchopit a rozvinout jeho potenciál. Nebylo by patrně moudré, dávat jedné skupině obyvatel přednost před druhou, ale naopak nalézt harmonickou kombinaci, která bude uspokojovat potřeby všech. Důležité je také poznat místo v jeho širším kontextu. Ať už se jedná o kulturu a zvyklosti celého města a čtvrti, ale i samotného domu obklopující dvůr.

6 ZÁVĚR

Tématika vnitrobloku, jako dvora obytné zástavby, je řešena v evropských zemích již od období antiky až do 1. poloviny 20. století. Od prototypu, kterým mohl být již římský peristyl (čtvercová zahrada uprostřed antického domu), až po období funkcionalismu v období první republiky, kdy se rozbíjí tradiční bloková zástavba, která je pro vnitrobloky určující. Za tu dobu prošla architektura i urbanismus měst dramatickým vývojem a měnil se nejen vzhled a dispozice vnitrobloku, ale především i jeho funkce. Od privátního charakteru v období starověku, přes především hospodářské využití ve středověku, až po nový fenomén „obytného“ vnitrobloku, který nastal v průběhu 19. století. Na dvory se do té doby pohlíželo jako na nehygienickou záležitost, která byla posléze „vyřešena“ změnou nové urbánní výstavby, kdy se blok zcela odmítá. V dnešní době, kdy ještě stále doznívá sídlištní výstavba z období 2. poloviny 20. století, se klasický vnitroblok objevuje jen výjimečně a to ve formě pokusu o návrat ke klasické zástavbě, která už bohužel nespěluje provozní a funkční návaznosti.

Vedle nové výstavby se také postupně navrácí zájem již k existujícím objektům a za pomoci vhodně navržené revitalizace se znovuobnovuje jejich funkce a využití. Jelikož současný stav dvorů, a to především v České republice, je v poměrně velmi zanedbaném a nevyhovujícím stavu.

Při navrhování je nejdůležitější ujasnit si problematiku zahradně architektonických úprav vnitrobloků a vhodně na ni návrhem reagovat. Mělo by být specifikováno pro jakou skupinu lidí je návrh určen, o jaký typ vnitrobloku a zástavby se jedná a především jakou bude plnit funkci. Celkově je důležité zajistit nebo obnovit funkční, provozní a prostorově estetické parametry v objektu a vytvořit kompozici, která bude vyhovovat jejím uživatelům.

Vnitrobloky tvoří velkou část městské zeleně, která je však ve většině případů veřejnosti zcela utajena za zdmi blokové zástavby. Pokud se nejedná o vnitrobloky polouzavřené, či zcela otevřené široké veřejnosti, slouží zeleň především konkrétní skupině obyvatel domu. To je možným důvodem současného zanedbaného stavu těchto ploch. Jedná se však o prostor, který velmi významně ovlivňuje kvalitu bydlení, proto právě zde by měla být soustředěna veškerá snaha o rozvinutí potenciálu, které tyto plochy privátního charakteru nabízejí.

7 SOUHRN/RESUME

Bakalářská práce na téma revitalizace obytných vnitrobloků se zabývá tématem a problematikou zeleně uprostřed obytné zástavby tak, aby byly naplněny veškeré potřeby místních obyvatel a byla obnovena kvalita městského bydlení.

Práce je rozdělena do dvou částí, kdy v první je nastíněn historický vývoj vnitrobloků a dále pak vyhodnocena současná problematika zahradně architektonických úprav na základě porovnání několika referenčních objektů ze zahraničí a České republiky. Následně jsou stanoveny obecné principy pro navrhování obytných vnitrobloků.

V části druhé jsou tyto principy uplatněny při konkrétním návrhu vybraného modelového území. Tím je vnitroblok na místě bývalé cihelny na Kotlářské ulici ve městě Brně. Objekt byl následně zanalyzován po všech stránkách, od jeho historie po současnou situaci. Výstupem těchto analýz je problémový výkres. Ten je nezbytným podkladem pro kvalitní návrh, který by měl vhodnými zásahy řešit tyto nedostatky. Součástí řešeného objektu je i část uličního prostoru, která navazuje na vstup do polouzavřeného dvora. Vnitroblok je tak přístupný široké veřejnosti a je tedy nezbytné uplatnit zde i některé principy pro návrh veřejného městského prostoru, ovšem za předpokladu udržení soukromého charakteru, který vnitroblok má. Nejen díky této skutečnosti, ale i díky zajímavé historii je vnitroblok místem, kde člověk může spatřit Génia Loci a uchopit jeho kouzlo ke zlepšení vlastní kvality bydlení v silně urbanizovaném městském prostoru.

The bachelor thesis on the topic of revitalization of the residential courtyards describes an issue of the greenery within the residential area in order to fulfill the needs of the local inhabitants and to restore the quality of the urban living.

The thesis is divided into two parts. The first part describes the historical development of the courtyards in general and the contemporary issues of the garden architecture are evaluated based on the comparison between several referential objects from the Czech republic and foreign countries. This is followed by the determination of the basic principles for designing the residential courtyards.

The other part of the thesis deals with the application of the previously mentioned principles on the selected model area. The chosen area of interest is the courtyard located in the place of the former brickyard in Kotlarska street in Brno. It was thoroughly analyzed including its history and the current situation.

The result of the analysis is map of problems of the selected area which is the essential for a good design which should solve the issues. Within the described courtyard there is a part of the street area which leads to semi-closed yard. As a result the courtyard is opened to the public and thus it is necessary to apply some of the principles for urban public area design while maintaining the private feeling of the place. Thanks to this the courtyard is a place where you can experience the true Genius Loci and grasp its magic to improve the quality of living in the characteristic urban space.

8 SEZNAM VYOBRAZENÍ V TEXTU

8.1 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 3 - Lokalizace vnitrobloků St Andrews (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **9**

Obr. 4 - Lokalizace vnitrobloků St Andrews vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **9**

Obr. 3 - Návrhový koncept vnitrobloků St Andrews (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>) **9**

Obr. 4 - Podrost vnitrobloku (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-townshend-landscape-architects/>) **9**

Obr. 5 - Vegetace vnitrobloku St Andrews (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>) **9**

Obr. 6 - Návaznost vnitrobloku na budovy (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>) **9**

Obr. 7 - Lokalizace vnitrobloku Classensgade (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **10**

Obr. 8 - Lokalizace vnitrobloku Classensgade vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **10**

Obr. 9 - Pohled do vnitrobloku Classensgade (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>) **10**

Obr. 10 - Dlažba vnitrobloku (zdroje: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>) **10**

Obr. 11 - Vegetace vnitrobloku Classengade (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>) **10**

Obr. 12 - Vybavenost vnitrobloku Classengade (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>) **10**

Obr. 13 - Lokalizace vnitrobloku Triemli (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **11**

Obr. 14 - Lokalizace vnitrobloku Triemli vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **11**

Obr. 15 - Návrhový koncept vnitrobloku Triemli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>) **11**

Obr. 16 - Vybavenost vnitrobloku Triemli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>) **11**

Obr. 17 - Pohled do vnitrobloku Triemli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>) **11**

Obr. 18 - Voda ve vnitrobloku Triemli (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>) **11**

Obr. 19 - Lokalizace vnitrobloku Geelhandplaats (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **12**

Obr. 20 Lokalizace vnitrobloku Geelhandplaats vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **12**

Obr. 21 - Návrhový koncept vnitrobloku Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>) **12**

Obr. 22 - Užívání vnit.Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>) **12**

Obr. 23 - Povrch vnitrobloku Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>) **12**

Obr. 24 - Pohled do vnitrobloku Geelhandplaats (zdroj: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>) **12**

Obr. 25 - Lokalizace vnitrobloku Gartenstrasse (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **13**

Obr. 26 - Lokalizace vnitrobloku Gartenstrasse vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **13**

Obr. 27 - Pohled na centrální část vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>) **13**

Obr. 28 - Obyvatelé vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>) **13**

Obr. 29 - Hřiště vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>) **13**

Obr. 30 - Záhon vnitrobloku Gartenstrasse (zdroj: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>) **13**

Obr. 31 - Lokalizace vnitrobloku Radhoštská (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **14**

Obr. 32 - Lokalizace vnitrobloku Radhoštská vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **14**

Obr. 33 - Návrhový koncept vnitrobloku Radhoštská (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>) **14**

Obr. 34 - Vodní prvek ve formě dřevěných krokodýlů (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>) **14**

Obr. 35 - Pohled na centrální oplocenou část vnitrobloku Radhoštská (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>) **14**

Obr. 36 - Dlažba jako bludiště (zdroj: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhosska-2362/clanek.html>) **14**

Obr. 37 - Lokalizace vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **15**

Obr. 38 - Lokalizace vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **15**

Obr. 39 - Pohled do vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou, zelená plocha doplněná o sedací mobiliář (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2306-vnitroblok-za-zizkovskou-vozovnou>) **15**

Obr. 40 - Lavičky kolem centrální plochy (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2306-vnitroblok-za-zizkovskou-vozovnou>) **15**

Obr. 41 - Pohled na vstupy do budov z vnitrobloku (zdroj: <http://www.praha3.cz/samosprava/dulezite-informace/podporte-hlasovanim-obnovu-vnitrobloku-za-zizkovskou-vozovnou-n207070.htm>) **15**

Obr. 42 - Řešení povrchových materiálů ve vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2306-vnitroblok-za-zizkovskou-vozovnou>) **15**

Obr. 43 - Lokalizace vnitrobloku U Svobodárny (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>)

Obr. 44 - Lokalizace vnitrobloku U Svobodárny vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **16**

Obr. 45 - pohled na dětské hřiště (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2321-vnitroblok-u-svobodarny>) **16**

Obr. 46 - Detail dětského hřiště s pohledem na posezení pod pergolou (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2321-vnitroblok-u-svobodarny>) **16**

Obr. 47 - Modelace terénu s výsadbou rostlin ve svahu (zdroj: <http://www.a05.cz/projekty/2321-vnitroblok-u-svobodarny>) **16**

Obr. 48 - Lokalizace řešeného území (podkladová mapa získaná z <http://www.mapaceskerekrepubliky.cz/slepa-mapa-cr>) **18**

Obr. 49 - Lokalizace řešeného území vůči městu (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **18**

Obr. 50 - Vymezení hranic řešeného území (podkladová mapa získaná z <https://www.google.cz/maps>) **18**

Obr. 51 - Pohled na centrální část (foto: autor, 2016) **19**

Obr. 52 - Centrální část - místo k posezení a střetávání s betonovými nádobami uprostřed (foto: autor, 2016) **19**

Obr. 53 - Pohled na oplocené dětské hřiště (foto: autor, 2016) **19**

Obr. 54 - Dětské hřiště (foto: autor, 2016) **19**

Obr. 55 - Pohled na prostor před garážemi na ulici Dřevařská (foto: autor, 2017) **19**

Obr. 56 - Parkovací strání ve vnitrobloku (foto: autor, 2016) **19**

Obr. 57 - Vyznačené řešené území na situačním plánu města Brna z roku 1858, mimo zastavěné území (podkladová mapa získaná z <http://www.vilemwalter.cz/mapy/>) **20**

Obr. 58 - Vyznačené řešené území na plánu města Brna z roku 1914 (podkladová mapa získaná z <http://www.vilemwalter.cz/mapy/>) **20**

Obr. 59 - Analýza širších vztahů (podkladová mapa získána z čúzk, zhotovil: autor, 2017) **22**

Obr. 60 - Analýza urbanistického vývoje města Brna od jeho založení po městskou část, kde se nachází řešené území (podkladová mapa získána z čúzk, zhotovil: autor, 2017) **24**

Obr. 61 - Analýza širších vztahů v řešeném území (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017) **26**

Obr. 62 - Územní plán města Brna (zdroj: <http://gis.brno.cz/ags/upmb/>) **27**

Obr. 63 - Pohled do ulice Dřevařská. Kolizní místa, kde se kříží pěší trasy s parkovacím stáním (foto: autor, 2017) **28**

Obr. 64 - Pohled do vnitrobloku, kde se kříží parkovací stání a pěší doprava. Všechen volný prostor je využit k parkování, které nemá žádný řád (foto: autor 2017) **28**

Obr. 65 - Prostor před garážemi na ulici Dřevařská. Lidé si tudy zkracují cestu po nezpevněné ploše (foto: autor, 2017) **28**

Obr. 66 - Pohled do prostoru před garážemi na ulici Dřevařská - současné využívání prostoru (foto: autor, 2017) **28**

Obr. 67 - Analýza dopravy (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017) **29**

Obr. 68 - Vstup z vnitrobloku do budovy. Betonový chodník v nevyhovujícím technickém stavu (foto, autor 2017) **30**

Obr. 69 - Cesty ve vnitrobloku v nevyhovujícím technickém stavu (foto: autor, 2017) **30**

Obr. 70 - Odpadkové koše ve vnitrobloku (foto: autor, 2017) **30**

Obr. 71 - Lavičky ve vnitrobloku v nevyhovujícím technickém stavu umístěné na nezpevněném povrchu (foto: 2017) **30**

Obr. 72 - Betonové nádoby ve středu centrální části vnitrobloku na mlatovém povrchu (foto: autor, 2017) **30**

Obr. 73 - Současný stav obrubníků ve vnitrobloku (foto: autor, 2017) **30**

Obr. 74 - Analýza technických prvků (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, informace o technických sítích získané z Magistrátu města Brna Odbor územního plánování a rozvoje, zhotovil: autor, 2017) **31**

Obr. 75 - Analýza vegetace/inventarizace dřevin (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017) **34**

Obr. 76 - Problémový výkres (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017) **36**

Obr. 77 - Situace (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017) **38**

Obr. 78 - Situace-detail (podkladová ortofoto mapa získána z čúzk, katastrální mapa získaná z Magistrátu města Brna pro studijní účely, zhotovil: autor, 2017) **39**

Obr. 79 - Řezopohled AA', Řezopohled BB' (zhotovil: autor, 2017) **40**

Obr. 80 - Pohled do centrálního prostoru. V kamenné dlažbě jsou jako detail použity cihly, které odkazují na historii bývalé cihelny. Dětské hřiště s pryžovým povrchem je odděleno záhony (zhotovil: autor, 2017) **41**

Obr. 81 - Pohled do prostoru předzahrádek u vstupu do budovy. V předzahrádkách jsou použity stínomilné trvalky a náhradu trávníku tvoří Hedera helix. Prostor vymezují stromořadí a keře (zhotovil: autor, 2017) **42**

Obr. 82 - Pohled do stínoviště. Cesty s kamennou dlažbou lemují porosty stínomilných trvalek (zhotovil: autor, 2017) **43**

Obr. 83 - Ptačí pohled na řešené území (zhotovil: autor, 2017) **44**

8.2 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Taxonomické složení dřevin vnitrobloku v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017) **32**

Graf 2 - Taxonomické složení dřeviny uličního prostoru v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017) **32**

Graf 3 - Taxonomické složení keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017) **33**

Graf 4 - Sadovnická hodnota solitérních keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017) **33**

Graf 5 - Taxonomické složení skupin keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017) **33**

Graf 6 - Dendrologický potenciál skupin keřů v procentuálním zastoupení (zhotovil: autor, 2017) **33**

8.3 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Vyhodnocení dendrologického potenciálu vnitrobloku (zhotovil: autor, 2017) **32**

Tabulka 2 - Vyhodnocení dendrologického potenciálu v uličním prostoru (zhotovil: autor, 2017) **33**

9 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

9.1 LITERÁRNÍ PRAMENY

CULEK, Martin, ed. *Biogeografické členění České republiky*. Praha: Enigma, 1996. ISBN 80-85368-80-3.

DAMEC, Jiří, Dana, WILHELMOVÁ. *Zahrada a město: katalog výstavy : 16.09.-16.10.2015, Akademická zahrada ZF MENDELU v Lednici*. V Brně: Ústav zahradní a krajinářské architektury, Zahradnická fakulta se sídlem v Lednici, Mendelova univerzita, 2015. ISBN 978-80-7509-312-7.

DULLA, Matúš. *Kapitoly z historie bydlení*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2014. ISBN 978-80-01-05433-8.

GEHL, Jan a Lars GEMZØE. *Nové městské prostory*. Šlapanice: Era vydavatelství, 2002. ISBN 80-86517-09-8.

HAAS, Felix. *Architektura 20. století*. Vyd. 2. Praha: Státní pedagogické nakl., 1978.

HOFFMANN, František. *Středověké město v Čechách a na Moravě*. Vyd. 1., (Celkově 2., rozš. a upr.). Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2009. Česká historie. ISBN 978-80-7106-543-2.

HRŮZA, Jiří. *Vývoj urbanismu I*. Praha: České vysoké učení technické, 1995. ISBN 80-01-01342-1.

HRŮZA, Jiří a Josef ZAJÍC. *Vývoj urbanismu*. Vyd. 2. Praha: Vydavatelství ČVUT, 2007. ISBN 978-80-01-03714-0.

HRŮZA, Jiří. *Stavitelé měst*. Praha: Agora, 2011. ISBN 978-80-86820-08-8.

JAROSLAV ŠUBR.. [AJ.], FOTOGR. J. ŠUBR a OBÁLKA A GRAF. ÚPRAVA MIROSLAV PINC. *Zeleň obytných vnitrobloků*. Praha: Sempra, 1990. ISBN 8085116030

Knesl + Kynčl architekti 2001-2012: [mezi městem a domem. Brno: Knesl + Kynčl, 2013. ISBN 978-80-903926-9-4.

KOHOUT, Michal, David TICHÝ, Filip TITTL, Jana KUBÁNKOVÁ a Šárka DOLEŽALOVÁ. *Sídliště, jak dál?*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury, Ústav nauky o budovách, 2016. ISBN 978-80-01-05905-0.

KUČA, Karel. *Brno: vývoj města, předměstí a připojených vesnic*. Praha: Baset, 2000. ISBN 80-86223-11-6.

KUPKA, Jiří. *Zeleň v historii města*. V Praze: Nakladatelství ČVUT, 2006. ISBN 80-01-03443-7.

REŠ, Bohumil, Tomáš VENCÁLEK a Jaromír KOSEJK. *Obnova zeleně v urbanizované krajině*. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2009. ISBN 978-80-87051-62-7.

SITTE, Camillo. *Stavba měst: podle uměleckých zásad*. Praha: ABF, 1995. ISBN 80-901608-1-6.

SOJKOVÁ, Eva a Zdeněk KIESENBAUER. *Zeleň obytného vnitrobloku*. Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2016.

STAŇKOVÁ, Jaroslava, Svatopluk VODĚRA a Jiří ŠTURSA. *Pražská architektura: významné stavby jedenácti století*. Ilustroval Jaroslav STANĚK. Praha: [s.n.], c1991. ISBN 80-900209-6-8

ŠIMEK, Pavel. *Vyhodnocení dendrologického potenciálu objektu*. Učební texty-Koncept osnovy textu, Šimek (ZS-2015-16)

ŠTENCEL, Václav, Vladimír SOUČEK a Drahoslav ŠONSKÝ. *Architektonické úpravy veřejných prostranství*. Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1983.

9.2 INTERNETOVÉ ZDROJE

Courtyard in Classensgade. *Landezine* [online]. 2011 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.landezine.com/index.php/2011/09/courtyard-landscape-architecture/>

Geelhandplaats. *Landezine* [online]. 2011 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.landezine.com/index.php/2011/03/geelhandplaats-by-omgeving-landscape-architecture/>

Housing Project, Triemli. *Landezine* [online]. 2015 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.landezine.com/index.php/2015/05/housing-project-triemli/>

Marushka: mapový server. *Nahlizenidokn.cuzk* [online]. Brno, 2014 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3>

Nájemní domy stavebního a bytového družstva "Úspora" 1930-1930. *Bam.brno* [online]. 2009 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.bam.brno.cz/objekt/c255-najemni-domy-stavebniho-a-bytoveho-druzstva-uspora?filter=code>

Obecné principy revitalizace vnitrobloků. *Brno.cz* [online]. 2012 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: https://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OUPR/UPP/Revitalizace_vnitrobloku/Revitalizace_vnitrobloku_obecne_principy.pdf

Park Björnsonův sad. *Encyklopedie Brna* [online]. 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_domu&load=485

Park Lužánky. *Encyklopedie Brna* [online]. 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_domu&load=346 PARAFRÁZE

Park na Špilberku. *Encyklopedie Brna* [online]. 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_domu&load=482 PARAFRÁZE

Podpořte hlasováním obnovu vnitrobloku Za Žižkovskou vozovnou. *Městská část Praha 3* [online]. 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.praha3.cz/samosprava/dulezite-informace/podporte-hlasovanim-obnovu-vnitrobloku-za-zizkovskou-vozovnou-n207070.htm>

Průvodce městem. *Brno.cz* [online]. Brno, 2014 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: https://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/turista-volny-cas/infomaterialy_ke_stazeni/Pruvodce_mestem/Pruvodce_mestem_Brno_CZ_web.pdf

St Andrews, Bromley-by-Bow, London. *Landezine* [online]. 2016 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.landezine.com/index.php/2016/06/st-andrews-bromley-by-bow-by-townshend-landscape-architects/>

Stezka Veveří. *Bam.brno* [online]. 2011 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.bam.brno.cz/stezka/9-veveri>

Územní plán města Brna. *Brno.cz* [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://gis.brno.cz/ags/upmb/>

Vnitroblok Radhošská. *Stavbaweb* [online]. 2017 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <https://stavbaweb.dumabyt.cz/vnitroblok-radhoska-2362/clanek.html>

Vnitroblok U Svobodárny. *A05* [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.a05.cz/projekty/2321-vnitroblok-u-svobodarny>

Vnitroblok Za Žižkovskou vozovnou. *A05* [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.a05.cz/projekty/2306-vnitroblok-za-zizkovskou-vozovnou>

Wohnhof Gartenstraße - Karlsruhe. *Snow Landschaftsarchitekten* [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.snow-landschaftsarchitekten.de/gaerten/index.php?id=50>

Založen park Tyršův sad. *Encyklopedie Brna* [online]. 2010 [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_udalosti&load=2977 PARAFRÁZE

9.3 PŘEDNÁŠKY

AMBROŽOVÁ, Zuzana. Teorie v vývoj zahradní architektury I - Řecko a Řím. Přednáška. Brno: MENDELU, 2014

AMBROŽOVÁ, Zuzana. Teorie v vývoj zahradní architektury I - Středověk. Přednáška. Brno: MENDELU, 2014

KREJČÍ, Markéta. Urbanismus I - Vývoj urbanismu- Brno. Přednáška. Lednice: MENDELU, 2016

10 PŘÍLOHY

10.1 INVENTARIZAČNÍ TABULKY STROMŮ

Vegetační prvek	Pořadové číslo složeného VP	Pořadové č. stromu	Taxon	Výška (m)	Šířka koruny (m)	Báze koruny (cm)	Obvod kmene (cm)	Pěstební tvar	Vývojové stádium	Fyziologická vitalita	Poranění kmene	Poranění koruny	Houby, hniloby, dutiny	Chybné větvení	Těžiště a geometrie	Suché části koruny	Příznaky v kořen. prostoru	Jiná poškození	Biomechanická hodnota	Sadovnická hodnota	Dendro. potenciál slož. VP	Poznámka
SS	1	1	<i>Thuja occidentalis</i>	8	4	84	50	N	3	2	1	1	1	1	1	1	/	/	3	3	2	
SS	1	2	<i>Aesculus hippocastanum</i>	15	9	150	155	N	4	3	1	/	1	1	1	1	1	/	3	3		
SS	1	3	<i>Malus domestica</i>	10	10	170	90	N	4	4	/	1	1	2	1	2	/	/	3	4		kmen porost. <i>Hedera helix</i>
SS	2	4	<i>Betula pendula</i>	20	10	210	150	N	4	3	/	1	2	1	/	2	1	/	3	4	2	
SS	2	5	<i>Acer negundo</i>	19	15	102	125	N	4	3	2	1	2	2	1	2	2	/	4	4		vícekmene (82 cm, 92 cm)
SS	2	6	<i>Fraxinus excelsior</i>	25	15	162	225	N	4	2	/	/	/	2	1	1	2	/	3	3		
SS	3	7	<i>Betula pendula</i>	13	7	170	83	N	4	3	/	2	2	1	1	2	/	/	4	4	2	
SS	3	8	<i>Picea abies</i>	15	6	167	103	N	3	2	/	/	/	/	1	1	1	/	2	3		
SS	3	9	<i>Picea abies</i>	15	6	185	85	N	3	3	/	2	2	/	1	2	/	/	4	4		
SS	3	10	<i>Populus alba</i> 'Italica'	25	7	55	230	N	4	3	1	/	/	/	/	1	2	/	3	3		
SO		11	<i>Picea pungens</i>	20	6	180	97	N	3	2	/	/	/	/	/	1	2	/	2	3		
SS	4	12	<i>Betula pendula</i>	10	7	190	65	N	4	4	/	2	2	1	/	2	1	/	4	4	2	
SS	4	13	<i>Betula pendula</i>	18	6	200	70	N	4	4	/	2	2	1	1	2	/	/	4	4		
SS	4	14	<i>Betula pendula</i>	20	7	230	85	N	4	4	/	2	2	1	/	2	/	/	4	4		
SO		15	<i>Picea pungens</i>	20	6	155	112	N	4	3	/	/	/	/	1	1	1	/	3	3		
SO		16	<i>Picea abies</i>	17	6	0	75	N	4	3	/	/	/	/	/	1	/	/	2	2		
SS	5	17	<i>Populus tremula</i>	20	11	130	150	N	4	3	/	1	1	1	1	1	/	/	3	3	2	
SS	5	18	<i>Populus tremula</i>	20	7	140	135	N	4	3	/	/	1	1	/	1	/	/	2	3		
SS	5	19	<i>Picea pungens</i>	16	2	135	55	N	3	3	/	1	/	/	/	1	/	/	3	3		
SS	5	20	<i>Picea pungens</i>	17	4	45	75	N	3	3	/	/	/	/	1	2	/	/	3	3		
SO		21	<i>Picea pungens</i>	6	4	50	44	N	3	2	/	/	/	/	/	1	/	/	2	2	2	
SO		22	<i>Picea pungens</i>	7	3	70	44	N	3	2	/	/	/	/	/	1	/	/	2	2		
SS	6	23	<i>Prunus domestica syriaca</i>	14	7	180	110	N	4	4	1	2	2	2	/	2	1	/	4	4		
SS	6	24	<i>Tilia platyphyllos</i>	19	11	175	150	N	4	3	/	1	1	1	/	2	1	/	3	4		
SS	6	25	<i>Tilia platyphyllos</i>	18	9	140	120	N	4	2	/	/	1	1	/	1	/	/	3	3		
SO		26	<i>Acer pseudoplatanus</i>	19	12	125	135	N	4	3	/	/	1	1	1	1	1	/	3	3		
ST	1	27	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	8	6	180	45	N	3	2	/	/	/	2	/	1	/	/	3	3	2	
ST	1	28	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	9	7	170	43	N	3	3	1	1	1	2	/	1	/	/	4	4		
ST	1	29	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	4	3	200	22	N	2	2	/	/	/	2	/	1	/	/	3	3		
ST	1	30	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	7	7	80	38	N	3	2	/	/	1	2	/	1	/	/	3	3		
ST	1	31	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	7	6	60	45	N	3	2	1	1	1	1	/	1	/	/	3	3		
ST	1	32	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	6	6	65	50	N	3	2	2	1	1	2	/	/	/	/	3	3		
ST	1	33	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	7	6	75	35	N	3	2	/	/	/	1	/	1	/	/	3	3		
ST	1	34	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	7	7	65	46	N	3	3	1	/	/	1	/	/	/	/	3	3		
ST	1	35	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	6	7	110	43	N	3	2	/	1	/	1	/	1	1	/	3	3		

Vegetační prvek	Pořadové číslo složeného VP	Pořadové č. stromu	Taxon	Výška (m)	Šířka koruny (m)	Báze koruny (cm)	Obvod kmene (cm)	Pěstební tvar	Vývojové stádium	Fyziologická vitalita	Poranění kmene	Poranění koruny	Houby, hniloby, dutiny	Chybné větvení	Těžiště a geometrie	Suché části koruny	Příznaky v kořen. prostoru	Jiná poškození	Biomechanická hodnota	Sadovnická hodnota	Dendro. potenciál slož. VP	Poznámka
SO		36	<i>Betula pendula</i>	12	7	215	72	N	4	3	1	2	1	1	/	1	2	/	4	4		
SO		37	<i>Betula pendula</i>	9	6	250	55	N	4	3	/	2	1	2	/	2	/	/	4	4		
SS	7	38	<i>Picea pungens</i>	13	3	200	42	N	3	3	/	1	/	/	1	2	/	/	3	3	2	
SS	7	39	<i>Picea pungens</i>	11	3	215	35	N	3	3	/	1	/	/	/	1	/	/	3	3		
SS	7	40	<i>Picea pungens</i>	6	2	95	25	N	2	3	/	/	/	/	1	1	/	/	3	3		
SO		41	<i>Malus sylvestris</i>	6,5	4	135	41	N	4	4	1	2	1	2	/	2	/	/	4	4		vícekmene 37cm, 35cm
SO		42	<i>Platanus hispanica</i>	6	5	147	28	N	2	2	/	/	/	1	1	/	/	/	2	3		
SO		43	<i>Prunus avium</i>	7	7	55	60	N	4	3	1	1	1	2	/	1	/	/	3	4		
SS	8	44	<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	8	5	160	52	N	4	4	2	2	2	3	1	2	2	2	5	5		
SS	8	45	<i>Populus alba</i> 'Italica'	23	4	45	115	N	4	2	/	/	/	1	/	/	1	/	3	4		
SS	8	46	<i>Populus alba</i> 'Italica'	26	4	51	142	N	4	2	/	/	/	1	/	/	1	/	3	4		
SO		47	<i>Tilia platyphyllos</i>	18	14	0	135	N	4	3	/	1	1	2	/	1	/	/	3	3		
SO		48	<i>Acer platanoides</i>	17	15	10	120	N	4	3	/	1	1	2	1	1	/	/	3	3		
SS	9	49	<i>Populus alba</i>	34	16	6000	242	N	4	3	/	/	1	2	1	1	/	/	3	3		
SS	9	50	<i>Populus alba</i>	30	13	8000	196	N	4	3	/	/	1	2	/	1	/	/	3	3		
SS	9	51	<i>Populus alba</i>	33	12	1000	115	N	4	3	1	/	1	2	/	1	/	/	3	3		
SS	9	52	<i>Populus alba</i>	20	8	105	72	N	3	2	1	/	1	1	2	1	/	/	4	4		
SS	9	53	<i>Prunus avium</i>	4	6	180	55	N	4	3	1	2	2	2	/	2	/	/	5	5		
SO		54	<i>Aesculus hippocastanum</i>	20	14	65	120	N	4	3	/	1	1	2	/	1	1	/	3	3		
SS	10	55	<i>Acer pseudoplatanus</i>	19	14	175	90	N	4	3	1	1	1	2	/	1	1	/	3	3		
SS	10	56	<i>Fraxinus excelsior</i>	13	11	55	65	N	4	2	/	1	/	1	1	1	/	/	3	3		
SS	10	57	<i>Acer platanoides</i>	9	8	180	30	N	3	3	1	/	1	2	1	1	1	/	3	4		
SS	10	58	<i>Acer campestre</i>	7	3	10	35	N	3	3	/	1	/	1	/	1	/	/	3	3		
SO		59	<i>Tilia x vulgaris</i>	11	5	155	60	N	3	3	1	2	2	2	1	2	1	/	4	5		
SO		60	<i>Acer campestre</i>	7	3	10	35	N	3	3	/	1	/	1	/	1	/	/	3	3		
SO		61	<i>Acer platanoides</i>	17	10	35	70	N	4	3	1	1	/	1	/	1	/	/	3	3		
SO		62	<i>Betula pendula</i>	11	9	25	45	N	4	3	1	1	1	1	1	1	/	/	3	3		
SO		63	<i>Acer platanoides</i>	15	12	50	92	N	4	3	1	/	1	1	/	1	1	/	3	3		
SO		64	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'	2,5	3	90	25	N	2	2	/	/	/	1	/	/	1	/	2	3		
SO		65	<i>Acer platanoides</i>	2	3	65	22	N	2	2	/	/	/	1	1	/	/	/	2	3		
SO		66	<i>Pinus nigra</i>	15	7	35	50	N	4	3	1	/	/	/	/	1	1	/	3	3		
SO		67	<i>Pinus sylvestris</i>	13	8	180	47	N	4	3	1	/	/	1	/	1	1	/	3	3		
SO		68	<i>Tilia platyphyllos</i>	7	6	120	26	N	2	2	1	/	/	1	/	1	1	/	3	3		
SO		69	<i>Acer platanoides</i>	17	12	140	94	N	3	1	1	/	1	1	/	1	/	/	3	3		
SO		70	<i>Acer platanoides</i>	11	15	125	82	N	4	2	2	1	2	/	1	/	/	/	3	4		
SS	11	71	<i>Picea pungens</i>	21	5	180	50	N	3	2	/	1	/	1	/	1	/	/	3	3		
SS	11	72	<i>Picea pungens</i>	19	4	120	47	N	3	3	1	1	/	1	/	2	/	/	3	3		
SS	11	73	<i>Picea pungens</i>	17	4	165	46	N	3	2	/	/	/	/	/	1	/	/	3	3		
SS	11	74	<i>Picea pungens</i>	20	5	130	55	N	3	2	/	/	/	/	1	1	1	/	3	3		

10.2 INVENTARIZAČNÍ TABULKY KEŘŮ SOLITÉRNÍCH

VP	P.Č.VP	TAXON	VÝŠKA (m)	SH	POZNÁMKA
K	1	Taxus baccata	5	2	
K	2	Syringa vulgaris	1,5	2	
K	3	Lonicera xylosteum	2	2	
K	4	Taxus baccata	6	2	
K	5	Spiraea x vanhouttei	1	1	
K	6	Syringa vulgaris	1,5	2	
K	7	Symphoricarpos albus	1,5	1	
K	8	Symphoricarpos albus	2	1	
K	9	syringa vulgaris	1,5	1	

10.3 INVENTARIZAČNÍ TABULKY SKUPIN KEŘŮ

VP	P.Č.VP	PLOCHA (m2)	TAXON	%	VÝŠKA (m)	SH	POZNÁMKA	Dendro. potenciál
SKZ	1	17	Spiraea x vanhouttei	100	1,5	2		2
SKZ	2	19	Spiraea x vanhouttei	100	1,5	2		2
SKZ	3	5	Spiraea x vanhouttei	100	1,5	2		2
SKR	4	21	Spiraea x vanhouttei	70	1,5	1		
			Symphoricarpos albus	20	1,5	2		
			Syringa vulgaris	10	1,5	2		2
SKZ	5	4	spiraea x vanhouttei	100	0,5	2		2
SKR	6	9	spiraea x vanhouttei	100	1,5	1		1
SKR	7	3	symphoricarpos albus	100	1	1		1
SKZ	8	20	svida sanguinea	20	1	2		
			Taxus baccata	80	1,5	2		2
SKZ	9	10	spiraea x vanhouttei	40	1	1		
			Ligustrum vulgare	50	1	2		
			Syringa vulgaris	10	1	2		2
SKZ	10	13	Symphoricarpos albus	100	1,5	2		2
SKZ	11	2	Ligustrum vulgare	100	1	2		2
SKR	12	8	Spiraea x vanhouttei	100	1,5	2		2
SKR	13	47	Spiraea x vanhouttei	100	1	2		2
SKR	14	4	Spiraea x vanhouttei	100	2	2		2
SKR	15	4	Spiraea x vanhouttei	100	2	2		2
SKR	16	33	Syringa vulgaris	100	6	2		2
SKR	17	32	Forsythia x intermedia	100	2	2		2
SKR	18	44	Syringa vulgaris	100	3,5	2		2
SKR	19	21	Spiraea x vanhouttei	100	1,5	2		2
SKR	20	57	Spiraea x vanhouttei	30	1,5	2		2
			Ligustrum vulgare	70	1,5	1		
			Symphoricarpos albus	20	1,5	2		
SKR	21	73	Spiraea x vanhouttei	50	1,5	2		2
			Taxus baccata	50	1,5	2		

10.4 SOUPIS DRUHOVÉHO SLOŽENÍ STROMOŘADÍ V ULICÍCH OBKLOPUJÍCÍ VNITROBLOK

Pořadové č. stromu	Taxon
75	<i>Morus alba</i>
76	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
77	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
78	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
79	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
80	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
81	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
82	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
83	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
84	<i>Syringa vulgaris</i>
85	<i>Syringa vulgaris</i>
86	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
87	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
88	<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'
89	<i>Tilia x euchlora</i>
90	<i>Tilia platyphyllos</i>
91	<i>Tilia platyphyllos</i>
92	<i>Tilia platyphyllos</i>
93	<i>Tilia platyphyllos</i>
94	<i>Tilia platyphyllos</i>
95	<i>Tilia platyphyllos</i>
96	<i>Tilia platyphyllos</i>
97	<i>Tilia platyphyllos</i>
98	<i>Tilia platyphyllos</i>
99	<i>Pinus nigra</i>
100	<i>Juglans regia</i>
101	<i>Tilia x euchlora</i>
102	<i>Tilia platyphyllos</i>
103	<i>Tilia platyphyllos</i>
104	<i>Tilia cordata</i>
105	<i>Tilia cordata</i>

Pořadové č. stromu	Taxon
106	<i>Tilia cordata</i>
107	<i>Tilia platyphyllos</i>
108	<i>Tilia cordata</i>
109	<i>Tilia platyphyllos</i>
110	<i>Tilia platyphyllos</i>
111	<i>Tilia platyphyllos</i>
112	<i>Tilia cordata</i>
113	<i>Tilia x euchlora</i>
114	<i>Tilia cordata</i>
115	<i>Tilia x euchlora</i>
116	<i>Tilia x euchlora</i>
117	<i>Tilia x euchlora</i>
118	<i>Tilia cordata</i>
119	<i>Tilia cordata</i>
120	<i>Tilia cordata</i>
121	<i>Tilia x euchlora</i>
122	<i>Tilia x euchlora</i>
123	<i>Tilia x vulgaris</i>
124	<i>Tilia x vulgaris</i>
125	<i>Tilia x euchlora</i>
126	<i>Tilia x euchlora</i>
127	<i>Tilia x euchlora</i>
128	<i>Morus alba</i>
129	<i>Tilia x euchlora</i>
130	<i>Betula pendula</i>
131	<i>Tilia x euchlora</i>
132	<i>Tilia x euchlora</i>
133	<i>Fraxinus excelsior</i>
134	<i>Juglans regia</i>
135	<i>Picea abies</i>
136	<i>Betula pendula</i>
137	<i>Juglans regia</i>
138	<i>Juglans regia</i>